

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА**

**ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ**

**САМОФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ У
СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ**

Кваліфікаційна робота

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Виконала:

студентка 4 курсу, групи 472-1,
денної форми навчання
спеціальності 072 «Фінанси, банківська
справа та страхування»

Шацьких Любов Миколаївна _____

Керівник:

доцент кафедри фінансів і кредиту

Марусяк Наталія Леонідівна _____

До захисту допущено на засіданні кафедри

протокол № ____ від «____» травня 2025 р.

Завідувач кафедри фінансів і кредиту

_____ проф. Петро НІКІФОРОВ

АНОТАЦІЯ

Шацьких Любов Миколаївна. Самофінансування підприємств в сучасних умовах господарювання на прикладі Чернівецького УВО УТОС. Рукопис. Бакалаврська робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 – Фінанси, банківська справа і страхування. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, Чернівці, 2025.

У бакалаврській роботі розглянуті теоретичні та практичні елементи самофінансування підприємств, досліджено специфіку фінансової діяльності Чернівецького УВО УТОС в умовах сучасної економіки. Оцінено ефективність використання внутрішніх джерел фінансування, а також визначено основні проблеми і можливості для покращення фінансової ситуації підприємства. На основі проведеного аналізу розроблено рекомендації щодо вдосконалення механізму самофінансування, які сприятимуть підвищенню фінансової стійкості Чернівецького УВО УТОС.

Ключові слова: самофінансування, підприємство, фінансові ресурси, внутрішнє фінансування, ефективність, фінансова стійкість.

SUMMARY

Shatskykh Liubov. Self-financing of enterprises in modern conditions of management on the example of Chernivtsi UWO UTOS. Manuscript. Bachelor's thesis for the first (bachelor's) level of higher education in the specialty 072 - Finance, banking and insurance. Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University, Chernivtsi, 2025.

The bachelor's thesis considers the theoretical and practical aspects of self-financing of enterprises, investigates the specifics of the financial activities of the Chernivtsi UWO UTOS in the modern economy. The efficiency of using internal sources of financing was assessed, and the main problems and opportunities for improving the financial situation of the enterprise were identified. On the basis of the analysis, recommendations for improving the self-financing mechanism have been developed, which will help to increase the financial stability of the Chernivtsi UWO UTOS.

Keywords: self-financing, enterprise, financial resources, internal financing, efficiency, financial sustainability.

Кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання чужих ідей, результатів і текстів наукових досліджень мають посилання на відповідне джерело.

_____ / Любов ШАЦЬКИХ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ САМОФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ	6
1.1. Економічна сутність самофінансування як форми забезпечення фінансової автономії підприємства	6
1.2. Види та напрямки самофінансування підприємства.....	11
1.3. Характеристика джерел самофінансування підприємства	16
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ САМОФІНАНСУВАННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УВО УТОС	21
2.1. Фінансово-економічна характеристика Чернівецького УВО УТОС...	21
2.2. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання	25
2.3. Факторний аналіз впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на рівень самофінансування підприємства	32
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОФІНАНСУВАННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УВО УТОС	36
3.1. Виявлення резервів покращення фінансового стану підприємства ...	36
3.2. Заходи з підвищення ефективності самофінансування та прогнозування економічного ефекту від їх впровадження	38
3.3. Рекомендації з удосконалення фінансової стійкості та самозабезпечення підприємства	46
ВИСНОВКИ.....	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	54
ДОДАТКИ.....	58

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. У сучасних умовах господарювання фінансове самозабезпечення підприємств є однією з значущих складових стратегії їх економічного розвитку та стабільності. Особливо актуальним це питання стає для підприємств з обмеженими можливостями залучення зовнішніх фінансових ресурсів, до яких відносяться організації, що працюють в умовах соціальної та економічної адаптації, наприклад, Чернівецьке УВО УТОС. Враховуючи мінливі зовнішньоекономічні умови та обмежений доступ до фінансування, проблема ефективного самофінансування стає ще більш актуальною для розвитку таких підприємств.

Дослідження самофінансування підприємств в умовах змінного економічного середовища має суттєве місце в сучасній науковій літературі. Питання самофінансування підприємств розглядається як через призму фінансової автономії, так і з точки зору забезпечення їх стабільного економічного функціонування. Зокрема, науковці, як вітчизняні, так і зарубіжні, приділяють значну увагу вивченню джерел самофінансування, механізмів внутрішнього фінансування та ефективних методів оптимізації витрат на цьому шляху. Вітчизняні дослідники, серед яких можна виділити таких, як А.В. Іванов, Л.С. Черниш, вважають, що ефективне самофінансування підприємств сприяє не лише підвищенню фінансової стійкості, але й дає можливість знизити залежність від зовнішніх кредитних ресурсів. Зарубіжні вчені, наприклад, М. Робертс та Дж. Сміт, наголошують на необхідності впровадження інноваційних підходів до управління фінансовими потоками підприємств, зокрема, через удосконалення внутрішніх механізмів самофінансування. У зв'язку з цим, наукові дослідження в цій сфері не тільки дають можливість розв'язати теоретичні питання, але й сприяють розробці практичних рекомендацій для підприємств, що працюють у специфічних умовах.

Мета роботи — теоретичне дослідження самофінансування та обґрунтування заходів щодо його вдосконалення Чернівецького УВО УТОС, спрямованих на підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємства в умовах сучасного господарювання.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Дослідити економічну суть самофінансування як форму забезпечення фінансової автономії підприємства.
2. Розглянути види напрямки самофінансування підприємства.
3. Дати характеристику джерел самофінансування підприємства.
4. Здійснити аналіз фінансового стану Чернівецького УВО УТОС.
5. Оцінити структуру та джерела фінансових ресурсів підприємства.
6. Зробити факторний аналіз впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на рівень самофінансування підприємства.
7. Виявити резерви покращення фінансового стану підприємства.
8. Розробити заходи з підвищення ефективності самофінансування.
9. Розробити практичні рекомендації щодо підвищення фінансової стійкості та самозабезпечення підприємства.

Об'єктом дослідження є фінансова діяльність Чернівецького УВО УТОС як підприємства, що займається забезпеченням соціальної адаптації та реабілітації осіб з обмеженими можливостями.

Предметом дослідження є механізм самофінансування підприємства та ефективність використання внутрішніх джерел фінансування для забезпечення його стабільного функціонування в умовах сучасної економіки.

Методологічна база дослідження ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії та фінансового менеджменту, зокрема на результатах наукових досліджень вітчизняних та зарубіжних вчених у сфері фінансів та управління фінансовими потоками. У процесі роботи будуть використані загальнонаукові методи дослідження, такі як індукція, дедукція, аналіз та синтез, а також специфічні методи, зокрема економіко-математичні та

статистичні методи, що дозволяють здійснити точну оцінку фінансових показників діяльності підприємства.

Інформаційною базою дослідження стануть фінансова звітність Чернівецького УВО УТОС, офіційні статистичні дані, а також результати аналізу соціальних та економічних умов діяльності підприємства.

Випускна кваліфікаційна робота складається з трьох основних розділів, що охоплюють теоретичні, аналітичні та практичні сторони дослідження. Робота включає 56 сторінок основного матеріалу.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ САМОФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Економічна сутність самофінансування як форми забезпечення фінансової автономії підприємства

Самофінансування підприємства – це процес забезпечення його господарської діяльності за рахунок власних фінансових ресурсів без залучення зовнішніх джерел фінансування, таких як кредити, позики, державні субсидії або зовнішні інвестиції. Даний механізм є основою фінансової автономії підприємства, що дозволяє йому функціонувати незалежно від зовнішніх економічних і ринкових коливань.

Фінансова автономія підприємства визначається його здатністю здійснювати операційну, інвестиційну та фінансову діяльність, використовуючи власні джерела фінансування [1]. У загальному розумінні самофінансування базується на двох основних складових: формуванні та ефективному використанні власних фінансових ресурсів.

Основні джерела самофінансування підприємства включають (рис.1.1) [2]:

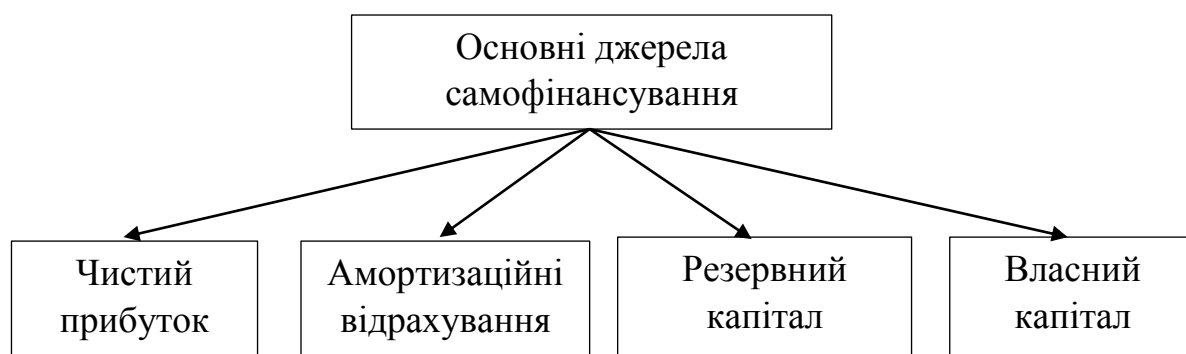

Рис.1.1. Основні джерела самофінансування підприємства

Чистий прибуток є основним джерелом фінансування підприємства, яке залишається після сплати всіх податків та інших обов'язкових платежів. Він може бути спрямований на подальший розвиток бізнесу через реінвестування в нові проєкти, оновлення виробничих потужностей або розширення ринку збуту. Також частина чистого прибутку може бути використана для виплати дивідендів власникам підприємства або ж для формування резервних фондів, що забезпечують фінансову стабільність у довгостроковій перспективі.

Амортизаційні відрахування – це фінансові кошти, які утворюються внаслідок поступового зносу основних засобів підприємства [3]. Вони є помітним інструментом для підтримки матеріально-технічної бази підприємства, оскільки дозволяють своєчасно замінювати застаріле обладнання, модернізувати технологічні процеси та підвищувати ефективність виробництва. Завдяки амортизаційним відрахуванням підприємство може оновлювати свої активи без значного залучення зовнішнього фінансування [4].

Резерви створюються підприємством для покриття можливих ризиків та кризових ситуацій. Вони формуються за рахунок відрахувань із прибутку та можуть бути використані у випадку непередбачуваних фінансових труднощів, таких як зменшення попиту на продукцію, економічна нестабільність або техногенні катастрофи. Їх наявність дозволяє підприємству уникнути критичних втрат та забезпечує його безперервну діяльність у складних умовах.

Власний капітал підприємства включає всі фінансові ресурси, які належать компанії та використовуються для забезпечення її діяльності. Він формується за рахунок нерозподіленого прибутку, додаткових вкладень власників, а також інших фінансових джерел, зокрема емісії акцій або пайових внесків [5]. Власний капітал відіграє основну функцію у фінансовій незалежності підприємства, оскільки дозволяє зменшити залежність від зовнішніх кредиторів і забезпечити стійкий розвиток бізнесу.

Фінансова автономія підприємства безпосередньо залежить від рівня самофінансування, оскільки дозволяє підприємству мінімізувати фінансові ризики, пов'язані із зовнішніми зобов'язаннями. У міжнародній практиці виділяють декілька рівнів фінансової автономії [6].

Таблиця 1.1.

Рівні фінансової автономії

Рівень автономії	Характеристика
1	2
Високий	Підприємство повністю фінансує свою діяльність власною вартістю, не залучаючи зовнішніх джерел.
Середній	Власні витрати покривають значну частину фінансових потреб, але іноді використовуються кредити та позики.
Низький	Підприємство значною мірою залежить від зовнішнього фінансування і не може самостійно підтримувати свою фінансову стійкість.

Самофінансування як механізм забезпечення фінансової автономії підприємства має низку переваг, які роблять його одним із найбільш надійних способів підтримки стабільного розвитку бізнесу. Основною перевагою є зниження фінансових ризиків, оскільки підприємство не залежить від зовнішніх кредиторів, інвесторів чи банківських установ [7]. Це особливо помітно в умовах економічної нестабільності або кризових ситуацій, коли доступ до зовнішніх джерел фінансування може бути обмеженим або надто дорогим.

Незалежність від кредиторів і зовнішніх інвесторів дозволяє підприємству самостійно визначати стратегічні напрями розвитку, не враховуючи вимоги сторонніх фінансових структур. Це дає можливість ухвалювати гнучкі рішення щодо розподілу прибутку, що сприяє швидкій адаптації до змін ринкового середовища та забезпечує довгострокову фінансову стабільність [8]. У підприємства відсутні обов'язкові виплати за позиками, що дозволяє зменшити фінансове навантаження та спрямовувати кошти на розвиток і модернізацію.

Ще однією значущою перевагою самофінансування є можливість гнучкого управління фінансовими потоками. Оскільки підприємство використовує власні кошти, воно може більш ефективно планувати витрати, інвестувати у пріоритетні напрямки та контролювати фінансові ризики. Відсутність необхідності сплачувати відсотки за кредитами або дотримуватися умов сторонніх інвесторів дозволяє зосередитися на досягненні власних стратегічних цілей.

Проте самофінансування також має певні недоліки, які можуть обмежувати можливості підприємства. Головним з них є обмеженість доступних фінансових ресурсів. Оскільки суб'єкт господарювання фінансує свою діяльність виключно за рахунок власних коштів, можливості для реалізації масштабних проєктів, розширення бізнесу або впровадження інновацій можуть бути обмеженими [9]. Це особливо актуально для підприємств, що знаходяться на етапі активного зростання, коли потреба у фінансуванні перевищує наявні внутрішні ресурси.

Обмеженість фінансових ресурсів може також призводити до уповільнення темпів розвитку, оскільки власних коштів може бути недостатньо для швидкої реалізації нових проєктів. У таких випадках підприємство може втрачати конкурентні переваги перед іншими ринковими гравцями, які мають доступ до більш значних фінансових джерел.

Ще одним недоліком є можливі труднощі з оперативним реагуванням на непередбачені витрати. Якщо підприємство використовує майже всі наявні ресурси для розвитку, у разі виникнення кризових ситуацій або несподіваних витрат воно може зіткнутися з нестачею коштів [10]. Тому ефективне самофінансування передбачає не лише раціональний розподіл прибутку, а й формування фінансових резервів для зменшення ризиків.

У сучасних умовах господарювання самофінансування відіграє суттєву функцію у забезпеченні фінансової стабільності підприємства. Висока конкуренція, зміни ринкової кон'юнктури та макроекономічні фактори

роблять фінансову незалежність головним елементом успішного функціонування бізнесу.

Застосування ефективних методів управління фінансовими потоками дозволяє оптимізувати процеси самофінансування. Зокрема, підприємства можуть підвищувати рівень рентабельності, знижувати виробничі витрати, впроваджувати сучасні технології та використовувати стратегічне планування для збільшення власного капіталу.

Оптимізація витрат відіграє значну функцію у покращенні фінансового стану суб'єкта господарювання. Рациональне використання ресурсів, зниження непродуктивних витрат, удосконалення виробничих процесів та впровадження енергоефективних технологій дозволяють зменшити собівартість продукції та збільшити обсяг прибутку, що сприятиме розширенню можливостей самофінансування.

Підвищення рентабельності також є значущим фактором успішного самофінансування [11]. Завдяки зростанню прибутковості підприємство може акумулювати більше власних коштів для розвитку та реінвестування у перспективні напрями діяльності. Ефективне управління активами, розвиток нових ринків та диверсифікація продукції сприяють збільшенню фінансової стійкості.

Таким чином, самофінансування є ефективним інструментом забезпечення фінансової автономії та стабільності підприємства. Незважаючи на певні обмеження, цей підхід дозволяє мінімізувати ризики, зберігати гнучкість у прийнятті фінансових рішень та досягати сталого економічного зростання [12]. Рациональне використання внутрішніх фінансових ресурсів, формування резервів та стратегічне планування є базовими елементами успішної реалізації моделі самофінансування у сучасних ринкових умовах.

1.2. Види та напрямки самофінансування підприємства

Самофінансування є одним із основних механізмів забезпечення фінансової стійкості підприємства, який дозволяє формувати необхідні ресурси для подальшого розвитку, реалізації стратегічних планів та підтримки конкурентоспроможності. В умовах сучасної економіки, яка характеризується високою динамічністю та нестабільністю, підприємства змушені розглядати різні підходи до самофінансування, що включають як традиційні, так і інноваційні методи управління фінансами.

Різні економічні школи пропонують різні класифікації самофінансування, спираючись на певні критерії. Узагальнюючи основні підходи, можна виділити три основні групи, за якими здійснюється поділ самофінансування.

Перший підхід ґрунтується на джерелах формування фінансових ресурсів і передбачає розмежування самофінансування на внутрішнє та зовнішнє. Внутрішнє самофінансування здійснюється за рахунок власних фінансових ресурсів підприємства, які утворюються внаслідок його господарської діяльності, зокрема нерозподіленого прибутку, амортизаційних відрахувань та інших внутрішніх резервів [13]. Зовнішнє самофінансування, хоч і передбачає використання коштів, залучених ззовні, все ж не передбачає залежності від кредиторів, а базується на додаткових вкладеннях власників, випуску нових акцій або пайових внесках.

Другий підхід класифікує самофінансування за напрямками використання фінансових ресурсів. У цьому випадку воно може бути спрямоване на операційну, інвестиційну або фінансову діяльність підприємства. Операційне самофінансування використовується для підтримки основної господарської діяльності, покриття витрат на виробництво, оплату праці, закупівлю сировини та інші операційні потреби. Інвестиційне самофінансування передбачає використання власних фінансових ресурсів для розвитку підприємства, розширення виробництва,

придбання нових активів або модернізації обладнання [14]. Фінансове самофінансування спрямовується на управління капіталом, погашення боргових зобов'язань, викуп власних акцій або створення резервів.

Третій підхід передбачає класифікацію самофінансування за термінами використання. У такому випадку воно може бути короткостроковим або довгостроковим. Короткострокове самофінансування охоплює фінансові ресурси, які підприємство використовує для забезпечення своєї поточної діяльності протягом відносно короткого періоду, зазвичай до одного року. Це може включати фінансування оборотного капіталу, поповнення запасів або покриття тимчасових касових розривів. Довгострокове самофінансування, навпаки, спрямоване на довготривалі інвестиції, стратегічний розвиток підприємства та реалізацію проєктів, які потребують значного фінансового забезпечення протягом тривалого часу.

Таким чином, класифікація самофінансування залежить від різних підходів до аналізу джерел, напрямків використання та термінів застосування фінансових ресурсів. Вибір конкретної моделі самофінансування визначається особливостями діяльності підприємства, його фінансовими можливостями та стратегічними цілями.

Узагальнена класифікація видів самофінансування подана у таблиці 1.2. [15].

Таблиця 1.2.

Класифікація видів самофінансування

Критерій класифікації	Вид самофінансування	Характеристика
1	2	3
За джерелами	Внутрішнє	Формується за рахунок власних фінансових ресурсів підприємства (прибуток, амортизація, резерви).
	Зовнішнє	Включає надходження від акціонерів, власників або поворотні внески від засновників.

— продовження на наступній сторінці:

Продовження табл. 1.2.

1	2	3
За напрямками використання	Операційне	Спрямування на фінансування поточної діяльності підприємства, що забезпечує безперебійне функціонування бізнесу.
	Інвестиційне	Використовується для придбання основних засобів, технологічного оновлення, розширення виробництва.
	Фінансове	Використовується для погашення зобов'язань підприємства, формування резервного капіталу.
За термінами використання	Короткострокове	Зосереджується на забезпеченні поточної ліквідності підприємства та закритті короткострокових фінансових потреб.
	Довгострокове	Орієнтування на стратегічний розвиток підприємства, включаючи довгострокові інвестиції.

Самофінансування як інструмент забезпечення фінансової автономії підприємства може мати різні напрямки залежно від стратегічних цілей, поточного фінансового стану, особливостей ринкового середовища та рівня конкуренції. Використання власних фінансових ресурсів підприємства є одним із найбільш стабільних та безпечних способів забезпечення діяльності, що мінімізує ризики залежності від зовнішніх джерел фінансування. Основні напрями самофінансування охоплюють кілька головних чинників, кожен із яких має специфічне значення для довгострокової стійкості підприємства.

Фінансування операційної діяльності є фундаментальним напрямом самофінансування, що спрямоване на покриття поточних витрат, пов'язаних із виробничими процесами, наданням послуг або комерційною діяльністю. Цей процес включає забезпечення підприємства необхідними ресурсами, зокрема закупівлю сировини та матеріалів, оплату праці персоналу, покриття адміністративних витрат, сплату податків та обов'язкових платежів [16]. Без достатнього рівня власного фінансування операційної діяльності компанія ризикує стикнутися з дефіцитом обігових коштів, що може призвести до

збоїв у виробничому процесі, затримок у виконанні зобов'язань перед постачальниками та співробітниками, а також зниження рівня конкурентоспроможності.

Інвестиційне самофінансування є ще одним значущим напрямом використання власних фінансових ресурсів, що забезпечує підприємство можливістю розвитку, розширення виробництва та впровадження технологічних інновацій. У межах цього напрямку суб'єкт господарювання може використовувати накопичені кошти для придбання нових виробничих потужностей, модернізації обладнання, вдосконалення технологічних процесів, розробки та впровадження інноваційних продуктів. Самофінансування інвестиційної діяльності дозволяє зменшити залежність від позикового капіталу, що є особливо суттєво для підприємств, які прагнуть мінімізувати фінансові ризики та забезпечити стабільність у довгостроковій перспективі.

Формування резервів є обов'язковим елементом фінансової політики підприємства, що гарантує його стійкість перед можливими ризиками та непередбачуваними витратами. Резерви створюються з метою забезпечення ліквідності у разі економічних криз, падіння попиту, форс-мажорних обставин або нестабільності на ринку. Завдяки наявності власних резервів підприємство може уникнути необхідності залучення кредитних ресурсів у визначальних ситуаціях, що дозволяє підтримувати фінансову незалежність і уникати зайвих боргових зобов'язань.

Реінвестування прибутку є одним із найефективніших механізмів самофінансування, що передбачає використання отриманого чистого прибутку на розвиток підприємства. Завдяки цьому механізму компанія може спрямовувати власні доходи на розширення виробничої діяльності, впровадження нових стратегій, освоєння нових ринків та вдосконалення бізнес-процесів. Реінвестування є показником стійкості компанії та її здатності до саморозвитку, оскільки дозволяє зменшити потребу у

зовнішньому фінансуванні, підвищити рівень капіталізації та створити додаткову вартість у довгостроковій перспективі.

У таблиці 1.3. наведені основні напрямки використання коштів самофінансування [13].

Таблиця 1.3.

Основні напрямки використання коштів самофінансування

Напрямок	Основні характеристики	Потенційні вигоди
1	2	3
Фінансування операційної діяльності	Покриття витрат на виробництво, оплату праці, сплату податків	Збереження ліквідності, підтримка виробничого процесу
Інвестиційне фінансування	Придбання основних засобів, модернізація технологій, розширення ринку	Підвищення продуктивності, конкурентоспроможності
Формування резервів	Формування ліквідних активів	Захист від ризиків, забезпечення фінансової стійкості
Реінвестування доходу	Використання нерозподіленого прибутку на розвиток підприємства	Мінімізація потреби у зовнішньому фінансуванні, зміцнення ринкових позицій

Вибір конкретного напрямку самофінансування залежить від фінансової стратегії підприємства. Використання прибутку для фінансування операційної діяльності дозволяє забезпечити стабільність роботи, однак може обмежувати інвестиційний потенціал. У той же час, спрямування власних коштів на інвестиційні цілі сприяє довгостроковому розвитку, але може викликати тимчасові труднощі з ліквідністю.

Суттєвим фактором є баланс між короткостроковими та довгостроковими фінансовими рішеннями. Ефективна стратегія самофінансування має враховувати як поточні операційні витрати, так і необхідність розвитку підприємства в перспективі.

Таким чином, самофінансування є значущим механізмом забезпечення фінансової автономії та стабільного розвитку підприємства. Його ефективне використання дозволяє підприємству не лише зберігати незалежність від зовнішніх джерел фінансування, але й забезпечувати високий рівень конкурентоспроможності, фінансової стійкості та гнучкості в умовах динамічного економічного середовища.

1.3. Характеристика джерел самофінансування підприємства

Самофінансування підприємства базується на використанні власних фінансових ресурсів, що забезпечує фінансову незалежність, гнучкість та довгострокову стійкість у ринковому середовищі. Успішне самофінансування можливе лише за умов ефективного управління фінансовими потоками, що передбачає раціональне формування та використання внутрішніх джерел фінансування.

Основними джерелами самофінансування є нерозподілений прибуток, амортизаційні відрахування, фінансові резерви, додатковий капітал та залучені внутрішні кошти. Їх правильне використання дозволяє підприємству забезпечити фінансування поточної діяльності, розвиток, модернізацію виробництва, а також підтримання належного рівня ліквідності.

Джерела самофінансування підприємств можна класифікувати за різними критеріями. Вони поділяються на внутрішні та зовнішні, постійні та тимчасові, а також на такі, що безпосередньо формують капітал підприємства або є результатом його діяльності.

Узагальнена класифікація джерел самофінансування представлена у таблиці 1.4. [16].

Таблиця 1.4.

Класифікація джерел самофінансування

Критерій класифікації	Вид джерела самофінансування	Характеристика
1	2	3
За походженням	Внутрішні	Формуються в межах підприємства без залучення зовнішніх джерел фінансування.
	Зовнішні	Включають додаткові зовнішні вклади власників, акціонерів, інвесторів.
За стабільністю надходження	Постійні	Довгострокові джерела, що забезпечують стабільний фінансовий потік (прибуток, амортизація).
	Тимчасові	Формуються нерегулярно або періодично (разові доходи, продаж активів).
За джерелами формування	Результати діяльності	Отримані внаслідок роботи підприємства (прибуток, виручка, амортизаційні відрахування).
	Власний капітал	Збільшення капіталу за рахунок додаткових вкладень власників або переоцінки активів.

Внутрішні джерела самофінансування підприємства є основою його фінансової автономії, забезпечуючи можливість стабільного функціонування, розвитку та мінімізації залежності від зовнішніх запозичень. До таких джерел належать нерозподілений прибуток, амортизаційні відрахування, фінансові резерви та додатковий капітал. Кожне з цих джерел має свої особливості, які впливають на їх використання у фінансовій діяльності підприємства.

Нерозподілений прибуток є базовим джерелом самофінансування, оскільки формується безпосередньо в результаті господарської діяльності. Це частина чистого прибутку, яка після сплати податків не розподіляється серед власників у вигляді дивідендів, а спрямовується на потреби підприємства. Нерозподілений прибуток може використовуватися для реалізації стратегічних інвестиційних проєктів, фінансування інновацій, модернізації

виробництва або розширення асортименту продукції [16]. Його основна перевага полягає в тому, що ці кошти не потребують залучення сторонніх кредитних ресурсів, що знижує фінансові ризики. Водночас обсяг нерозподіленого прибутку залежить від рівня прибутковості діяльності підприємства, його податкового навантаження та політики розподілу фінансових результатів.

Формування та використання нерозподіленого прибутку відіграє стратегічну у забезпеченні фінансової незалежності підприємства. Завдяки цьому джерелу суб'єкт господарювання може уникати необхідності залучення дорогих кредитів та зовнішнього фінансування, що особливо суттєво в умовах економічної нестабільності. Водночас використання нерозподіленого прибутку потребує ретельного планування, оскільки надмірне нагромадження цих коштів без ефективного інвестування може призвести до втрати потенційних можливостей для зростання.

Амортизаційні відрахування є ще одним значущим джерелом самофінансування, що формується в процесі поступового списання вартості основних засобів у міру їхнього зносу [17]. Це особливий вид фінансових ресурсів, який не залежить від рівня прибутковості підприємства, оскільки амортизаційні витрати включаються у собівартість продукції. Використання амортизаційних коштів дозволяє підприємству оновлювати основні засоби, підтримувати виробничі потужності у належному стані, здійснювати модернізацію обладнання та впроваджувати нові технології.

Перевага амортизаційних відрахувань полягає у їх стабільності та передбачуваності, що дозволяє підприємству планувати капіталовкладення на довгострокову перспективу. Водночас ефективність використання цих коштів залежить від амортизаційної політики підприємства, обраного методу нарахування амортизації та рівня інвестиційної активності. Суттєво зазначити, що у разі сприятливого фінансового стану підприємства амортизаційні відрахування можуть доповнюватися іншими внутрішніми джерелами фінансування, зокрема нерозподіленим прибутком.

Формування фінансових резервів є помітним механізмом забезпечення стабільності та фінансової стійкості підприємства. Резерви створюються для покриття непередбачених витрат, зниження ризиків, пов'язаних із ринковою нестабільністю, коливанням попиту чи іншими кризовими ситуаціями. Основна функція фінансових резервів полягає у створенні додаткової фінансової подушки безпеки, що дозволяє підприємству уникнути залучення зовнішнього фінансування у разі виникнення непередбачуваних ситуацій.

Додатковий капітал є ще одним внутрішнім джерелом фінансування, яке формується за рахунок внесків власників підприємства, емісії акцій або переоцінки активів. Це фінансовий ресурс, який може бути використаний для розширення бізнесу, реалізації довгострокових інвестиційних проєктів, оновлення виробничої бази або покращення фінансового стану.

Однією з головних переваг додаткового капіталу є те, що він дозволяє підприємству збільшувати власні фінансові ресурси без необхідності залучення позикових коштів, що знижує рівень фінансових ризиків і підвищує кредитоспроможність. Водночас формування додаткового капіталу може бути пов'язане з певними обмеженнями, зокрема, необхідністю залучення нових акціонерів, що може впливати на розподіл корпоративного контролю.

Таким чином, внутрішні джерела самофінансування відіграють основну функцію у забезпеченні фінансової стійкості та розвитку підприємства. Вибір конкретного джерела залежить від особливостей діяльності компанії, її фінансової політики, галузевих факторів та ринкової ситуації. Оптимальне поєднання нерозподіленого прибутку, амортизаційних відрахувань, фінансових резервів та додаткового капіталу дозволяє підприємству ефективно планувати свої фінансові ресурси, підтримувати стабільність і забезпечувати конкурентні переваги на ринку. Узагальнена структура джерел самофінансування подана у таблиці 1.5. [17].

Таблиця 1.5.

Узагальнена структура джерел самофінансування

Джерело	Частка у загальному самофінансуванні (%)
1	2
Нерозподілений прибуток	40-50%
Амортизаційні відрахування	30-40%
Фінансові резерви	10-15%
Додатковий капітал	5-10%

Кожне з джерел самофінансування має свої переваги та обмеження, що слід враховувати при розробці фінансової політики підприємства. Основні характеристики різних джерел самофінансування подані у таблиці 1.6. [18].

Таблиця 1.6.

Основні характеристики різних джерел самофінансування

Джерело	Переваги	Обмеження
1	2	3
Нерозподілений прибуток	Незалежність від зовнішніх інвесторів, можливість використання на власний розсуд	Може бути обмеженим через низьку прибутковість підприємства
Амортизаційні відрахування	Стабільне джерело фінансування, не залежить від прибутковості підприємства	Обмежене використання, необхідні відповідності амортизаційним нормам
Фінансові резерви	Додатковий захист у кризових ситуаціях	Вилучення коштів з поточної діяльності
Додатковий капітал	Можливість розширення бізнесу	Залежність від рішень власників та акціонерів

Таким чином, ефективне використання джерел самофінансування дозволяє підприємству забезпечити фінансову незалежність, гнучкість та довгостроковий розвиток. Раціональне поєднання різних джерел фінансування дає змогу підприємству оптимізувати свої фінансові потоки, підтримувати ліквідність та реалізовувати стратегічні плани.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ САМОФІНАНСУВАННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УВО УТОС

2.1. Фінансово-економічна характеристика Чернівецького УВО УТОС

Чернівецьке учбово-виробниче об'єднання Українського товариства сліпих (УВО УТОС) є підприємством, яке займається виробництвом, виготовленням і реалізацією продукції, а також наданням послуг для осіб з обмеженими можливостями зору. Це підприємство є значущим соціальним і економічним об'єктом, оскільки забезпечує не тільки робочі місця для осіб з інвалідністю, а й сприяє їх соціальній адаптації. Поміж іншого, УВО УТОС бере участь у великій кількості соціальних ініціатив, що мають на меті підтримку цієї категорії громадян.

Діяльність Чернівецького УВО УТОС включає виробництво товарів народного споживання, а саме різноманітних виробів для особливих потреб, а також надання спеціалізованих послуг для людей з інвалідністю. Продукція, що виготовляється на підприємстві, зазвичай має високу соціальну значущість, що зумовлює особливий підхід до її виробництва та реалізації.

Організаційно підприємство має певну структуру, яка складається з кількох основних підрозділів, зокрема виробничих цехів, відділів продажу, а також спеціальних департаментів, що відповідають за фінансову діяльність та адміністративні питання. Керівництво підприємства займається стратегічним управлінням і забезпеченням виконання соціальних програм.

Зважаючи на специфіку своєї діяльності, Чернівецьке УВО УТОС має певні переваги та обмеження в контексті фінансового управління і розвитку. Однією з головних особливостей підприємства є залежність від державних дотацій та соціальних програм, що спрямовані на підтримку людей з інвалідністю. Проте для забезпечення фінансової стійкості підприємству необхідно активно використовувати внутрішні джерела самофінансування,

зокрема нерозподілений прибуток, амортизаційні відрахування, резервний капітал, а також додатковий капітал.

Фінансова діяльність Чернівецького УВО УТОС базується на здатності залучати внутрішні ресурси, що дозволяють йому виконувати свої соціальні та економічні функції. Підприємство, як суб'єкт господарювання, орієнтоване на стабільний розвиток і прагне досягти високої фінансової ефективності, при цьому забезпечуючи соціальні зобов'язання перед людьми з обмеженими можливостями.

У таблиці 2.1. надано характеристику основних фінансових показників підприємства Чернівецьке УВО УТОС за останні декілька років. Це дасть можливість оцінити його загальний фінансовий стан та можливості для самофінансування [19-21].

Таблиця 2.1.

Характеристика основних фінансових показників підприємства
Чернівецьке УВО УТОС за 2022 – 2024 рр. (тис. грн., %)

Показник	2022р.	2023р.	2024р.	Динаміка показників	
				тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6
Чистий дохід від реалізації продукції	15 881	25 109	25 084	9 203	158
Чистий прибуток	1 199	3 220	2 207	1 008	187
Амортизаційні відрахування	173	338	422	249	244
Власний капітал	4 154	4 154	4 154	0	0
Загальні активи	12 365	15 328	18 162	5 797	147

Аналіз фінансових показників Чернівецького УВО УТОС за 2022-2024 роки показує позитивні тенденції у фінансовій діяльності підприємства, зокрема в зростанні виручки та прибутку. У 2024 році чистий дохід від реалізації продукції був більшим на 158%, що дорівнює 9 203 тис. грн., ніж у 2022 році. У 2022 році чистий дохід від реалізації продукції становив 15 881

тис. грн, і в наступному році він збільшився до 25 109 тис. грн. Цей приріст продовжився в 2024 році, хоча й незначно, залишивши чистий дохід на рівні 25 084 тис. грн. Це свідчить про значне зростання доходів у 2023 році та стабільність на цьому рівні в 2024 році. Одночасно з цим чистий прибуток також зріс з 1 199 тис. грн у 2022 році до 3 220 тис. грн у 2023 році, а в 2024 році зменшився до 2 207 тис. грн. Зниження чистого прибутку в 2024 році можна розглядати як частину циклічних коливань підприємства, однак рівень прибутку залишився вищим за показники 2022 року на 187%, тобто на 1 008 тис. грн.

Амортизаційні відрахування, які у 2022 році становили 173 тис. грн, збільшилися до 338 тис. грн в 2023 році, а в 2024 році склали 422 тис. грн. В загальному, за три роки зросли на 244%. Зростання амортизаційних відрахувань свідчить про необхідність оновлення основних засобів підприємства, що є позитивним знаком для майбутніх інвестицій в модернізацію та вдосконалення виробничих потужностей.

Власний капітал залишався стабільним протягом трьох років на рівні 4 154 тис. грн, що може вказувати на відсутність значних змін у структурі фінансування або залученні додаткових інвестицій. Загальні активи підприємства збільшилися на 5 797 тис. грн. у 2024 році в порівнянні з 2022 роком. Динаміка даного показника на 147% свідчить про розширення бізнесу та збільшення обсягів виробництва.

На рис. 2.1. ми бачимо, що рентабельність реалізації продукції демонструє зростання в 2023 році до 12,8%, що вказує на ефективне використання доходів для отримання прибутку. Однак у 2024 році цей показник знизився до 8,8%, що може свідчити про зростання витрат або зміну умов ринку. Рентабельність активів, що в 2022 році становила 9,7%, значно зросла до 21,0% у 2023 році, що вказує на ефективне використання активів підприємства для отримання прибутку. Втім, у 2024 році цей показник знизився до 12,1%, що може свідчити про необхідність додаткових інвестицій в активи для підтримки високої рентабельності.

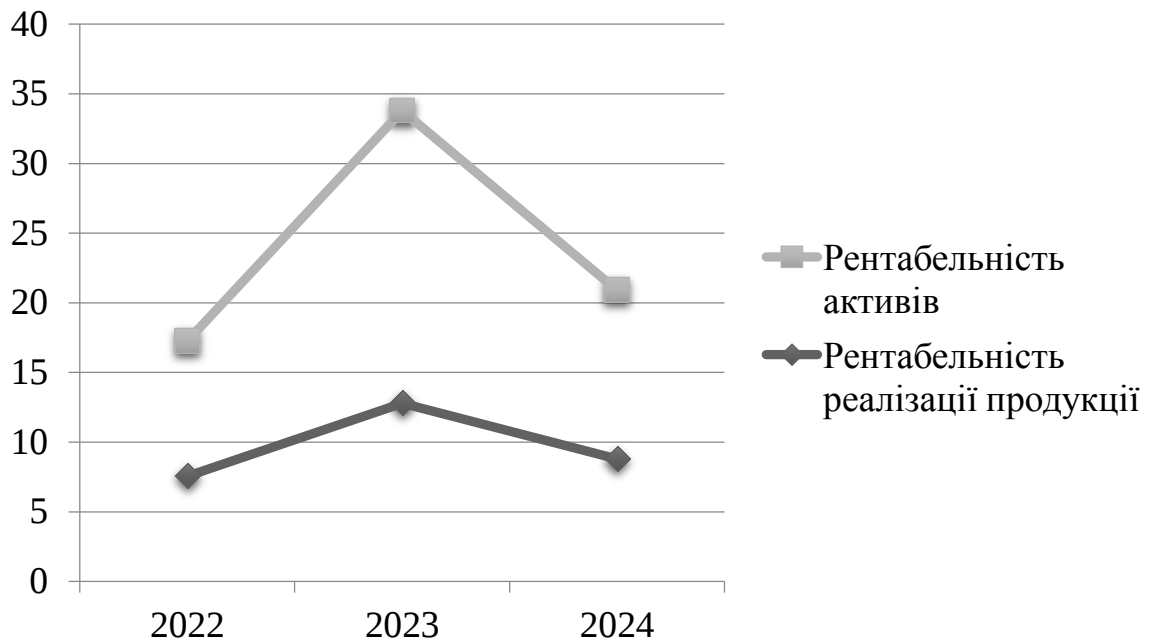

Рис. 2.1. Динаміка рентабельності активів та реалізації продукції Чернівецького УВО УТОС (%) за 2022 – 2024 рр.

Таким чином, аналіз фінансових показників Чернівецького УВО УТОС за 2022-2024 роки свідчить про загальне зростання фінансових результатів підприємства, хоча з деякими коливаннями у прибутку та рентабельності. Підприємство ефективно збільшувало свої активи та прибутки в 2023 році, але в 2024 році спостерігається зниження деяких показників, що може бути викликано необхідністю додаткових інвестицій або змінами ринкових умов.

Загалом, Чернівецьке УВО УТОС є значущим соціальним та економічним суб'єктом господарювання, що реалізує ефективну політику самофінансування і прагне до стабільного економічного зростання. Його діяльність демонструє, як підприємство, орієнтуючись на соціальні завдання, може забезпечувати фінансову стабільність через використання власних ресурсів, таких як прибуток, амортизація та власний капітал. Водночас помітною складовою є стратегічне управління фінансами для підтримки самофінансування та забезпечення подальшого розвитку.

2.2. Оцінка фінансового стану суб'єкта господарювання

Для того, щоб оцінити поточний і прогнозний фінансовий стан підприємства, необхідно провести фінансовий аналіз. Він є методом оцінки і прогнозування фінансового стану підприємства на підставі даних бухгалтерського обліку і звітності. Його завдання – оцінити фінансовий стан, з'ясувати можливості підвищення ефективності роботи суб'єкта господарювання за допомогою раціональної фінансової політики; оцінити напрями розвитку підприємства, виходячи з потреб у фінансових ресурсах. В свою чергу, оцінка структури та джерел фінансових ресурсів підприємства є не менше важливим етапом у аналізі фінансового стану, оскільки дає змогу зрозуміти, як підприємство формує свої фінансові потоки та наскільки ефективно використовує доступні ресурси для розвитку та забезпечення своєї діяльності.

Для оцінки структури фінансових ресурсів підприємства розглянемо основні елементи його балансу: власний капітал, зобов'язання, та інші джерела фінансування. Власний капітал є основою фінансової стабільності підприємства та дає йому можливість фінансувати свою діяльність без залучення зовнішніх джерел. Водночас, зобов'язання можуть бути як короткостроковими, так і довгостроковими, і вони визначають рівень залежності підприємства від кредиторів та фінансових інститутів.

Аналіз фінансових ресурсів Чернівецького УВО УТОС за 2022-2024 роки показує, що основними джерелами фінансування є власний капітал і амортизаційні відрахування, які використовуються для інвестування в основні засоби, розвиток виробництва та покриття витрат, пов'язаних із здійсненням господарської діяльності. У таблиці 2.2. наведена структура фінансових ресурсів Чернівецького УВО УТОС за 2022 – 2024 рр [19-21].

Таблиця 2.2.

Структура фінансових ресурсів Чернівецького УВО УТОС (тис. грн.,
%) за 2022 – 2024 рр.

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення 2024 р. від 2022 р. (+/-)
Власний капітал, тис. грн.	4 154	4 154	4 154	0
Зобов'язання (кредити, позики)	0	0	0	0
Амортизаційні відрахування, тис. грн.	173	338	422	249
Загальні активи, тис. грн	12 365	15 238	18 162	5 797
Власний капітал у відсотках до активів	33,6%	27,1%	22,9%	- 10,7%

Аналізуючи фінансові показники за 2022–2024 роки (див. табл. 2.2.), можна зробити кілька значущих висновків. Власний капітал залишився незмінним протягом трьох років (4 154 тис. грн), що свідчить про стабільність у частині фінансових ресурсів, але разом з тим варто звернути увагу на те, що при зростанні загальних активів відсоток власного капіталу до активів зменшився. У 2022 році цей показник становив 33,6%, у 2023 — 27,1%, а в 2024 році — 22,9%. Це означає, що хоча сума власного капіталу залишалася сталою, загальні активи зростали значно швидше.

Зобов'язання (кредити та позики) підприємство не залучало, що є позитивним моментом і знижує фінансові ризики. Щодо амортизаційних відрахувань, то вони поступово зростають з 173 тис. грн у 2022 році до 422 тис. грн у 2024 році, що може свідчити про збільшення вартості основних засобів або необхідність більшої амортизації на вже існуючі активи. Це також може бути ознакою оновлення основних засобів підприємства.

Загальні активи підприємства зросли з 12 365 тис. грн у 2022 році до 18 162 тис. грн у 2024 році, що вказує на розвиток підприємства і, ймовірно,

розширення його діяльності. Зменшення частки власного капіталу у загальних активах на фоні зростання активів може бути сигналом для можливого залучення зовнішніх ресурсів або зміни стратегії фінансування.

Таблиця 2.3.

Структура власного капіталу Чернівецького УВО УТОС (тис. грн., %) за 2022 – 2024 рр.

Показник	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%
Статутний капітал	4 154	39,6	4 154	30,6	4 154	26,6
Додатковий капітал	1 158	11	1 021	7,6	869	5,6
Нерозподілений прибуток	5 178	49,4	8 398	61,8	10 605	67,8
Власний капітал	10 490	100	13 573	100	15 628	100

Важливим також є аналіз структури власного капіталу Чернівецького УВО УТОС. Дані наведені в табл. 2.3. показують, що загальна динаміка власного капіталу має позитивне значення: з 10 409 тис. грн. у 2022 році до 15 628 тис. грн. у 2024 році, що означає збільшення на 49%. Зростання відбулось за рахунок нерозподіленого прибутку, який збільшився з 5 178 тис. грн. до 10 605 тис. грн., що дорівнює збільшенню на 49,4%, 61,8% та 67,8% за останні три роки. Це вказує на здатність підприємства реінвестувати прибутки.

Додатковий капітал має тенденцію до зменшення:

- 1 158 тис. грн. у 2022 році (11% загального капіталу);
- 1 021 тис. грн. у 2023 році (7,6%);
- 869 тис. грн. у 2024 році (5,6%).

Скорочення додаткового капіталу може свідчити про зменшення резервів або використання цих коштів для операційної діяльності.

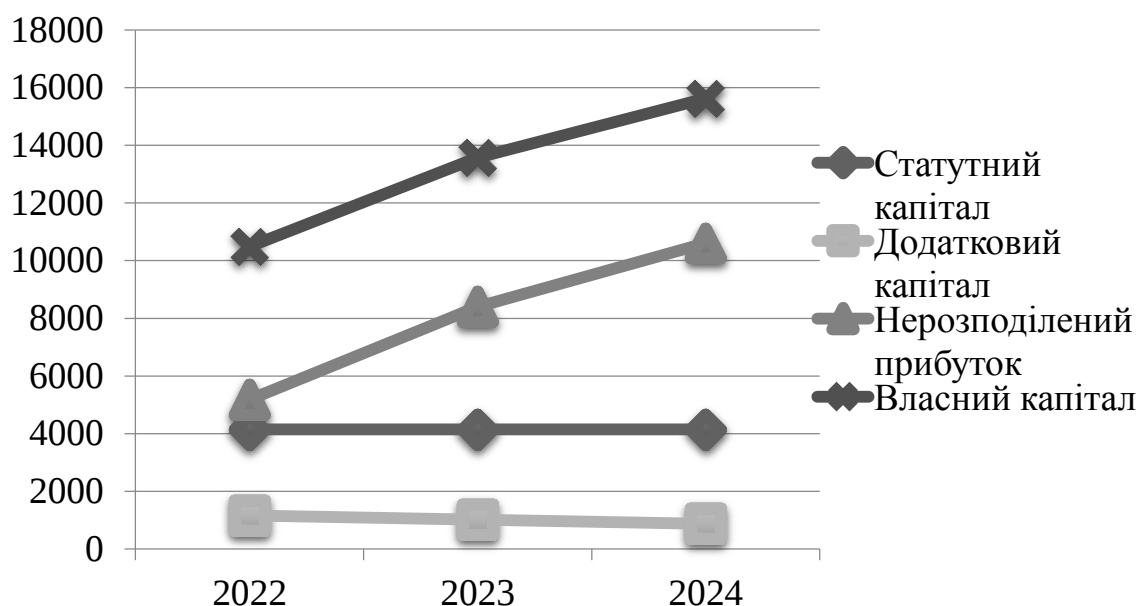

Рис. 2.2. Зміна структури власного капіталу Чернівецького УВО УТОС (тис. грн.) за 2022 – 2024 рр.

Виходячи з Рис. 2.2., можна виділити два позитивних моменти. Перше, значне зростання власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку. Друге, висока прибутковість, що дозволяє нарощувати фінансову стійкість.

Варто звернути увагу і на потенційні ризики:

- зменшення частки додаткового капіталу може означати обмежені можливості залучення зовнішніх ресурсів;
- варто розглянути можливість збільшення статутного капіталу, щоб зміцнити довгострокову фінансову стійкість;
- важливо підтримувати тенденцію до зростання нерозподіленого прибутку, але водночас ефективно його використовувати для інвестування в розвиток підприємства.

Таким чином, підприємство демонструє позитивну динаміку зростання активів, але зменшення частки власного капіталу до активів вимагає уважного моніторингу фінансової стійкості в майбутньому, особливо якщо зберігається тенденція до залучення зовнішніх джерел фінансування.

Головною метою фінансового аналізу є своєчасне з'ясування та виправлення недоліків у фінансовій діяльності підприємства та знаходження резервів покращення фінансового стану і платоспроможності.

Фінансовий стан підприємства характеризують показники, які відображають наявність, розміщення та використання всіх ресурсів підприємства. Слід зазначити, що фінансовий стан Чернівецького УВО УТОС безпосередньо залежить від ефективності діяльності суб'єкта господарювання. Надамо оцінку фінансового стану Чернівецького УВО УТОС за останні два роки (табл. 2.4.). Джерелом інформації є баланс та звіт про фінансові результати Чернівецького УВО УТОС.

Таблиця 2.4.

Аналіз показників фінансового стану Чернівецького УВО УТОС
за 2022-2024 рр.

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення (+/-)
1	2	3	4	5
Коефіцієнт фінансової залежності	1,11	1,13	1,16	0,05
Коефіцієнт фінансової автономії	0,87	0,89	0,86	(- 0,01)
Коефіцієнт фінансової стабільності	7,31	7,73	6,17	(- 1,14)
Коефіцієнт фінансового ризику	0,12	0,13	0,16	0,04
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,78	0,81	0,85	0,07
Коефіцієнт мобільності	4,15	4,92	6,90	2,75
Коефіцієнт оборотності оборотного капіталу	2,10	2,25	1,75	(- 0,35)
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,65	0,69	0,73	0,08
Рентабельність продажу	9,44%	12,82%	8,80%	(- 0,64%)
Рентабельність діяльності	16,40%	21%	12,15%	(- 4,25%)

Дані показники табл. 2.4. показують, що рентабельність визначаються з метою визначення доходності капіталу підприємства, так як показують ефективність діяльності самого суб'єкта господарювання та його капіталу.

Різноманітність показників рентабельності визначає альтернативність пошуку шляхів її підвищення.

Фінансовий стан Чернівецького УВО УТОС залежить від результатів його діяльності. Фінансова діяльність підприємства спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання наявних у підприємства фінансових ресурсів, на дотримання фінансової стійкості та платіжної дисципліни. Від ефективності використання фінансових ресурсів підприємства залежать результати виробничої й фінансової діяльності підприємства та його фінансовий стан. Фінансова стійкість – це такий стан фінансових ресурсів, їх розміщення та використання, при якому підприємство забезпечує процес розширення відтворення за рахунок зростання прибутку і нагромадження власного капіталу, зберігаючи при цьому платоспроможність і кредитоспроможність.

Не менш важливим є аналіз показників ліквідності та платоспроможності. Для цього розглянемо табл. 2.5.

Таблиця 2.5.

Аналіз показників ліквідності та платоспроможності
Чернівецького УВО УТОС за 2022-2024 рр.

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення (+/-)
1	2	3	4	5
Коефіцієнт поточної ліквідності	5,12	7,28	6,24	1,12
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,09	0,16	0,15
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,83	2,64	2,41	0,58
Частка оборотних коштів у активах	0,78	0,83	0,87	0,09
Частка запасів в оборотних активах	0,54	0,59	0,56	0,02

Коефіцієнт поточної ліквідності показує здатність підприємства покривати свої короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів.

У 2024 році цей показник зафіксувався на рівні 6,24, що є значним відхиленням у вищу сторону від норми 2.

Коефіцієнт абсолютної ліквідності демонструє здатність компанії негайно погасити зобов'язання тільки за рахунок грошових коштів. У 2022 році показник дуже низький (0,01) — практично відсутній запас готівки. Наступні роки тенденція покращується, проте навіть у 2024 рівень ще нижчий за рекомендовані 0,2–0,5, тобто готівкової ліквідності все ще недостатньо.

Коефіцієнт швидкої ліквідності виключає запаси, які є найменш ліквідними серед оборотних активів. Значення в усі роки суттєво вище нормативного (1,0–1,5). Це говорить про добру фінансову гнучкість, навіть без врахування запасів.

Частка оборотних коштів у активах показує, яка частина активів є ліквідною. Зростання на 0,09, що дорівнює 9%, протягом досліджуваних років свідчить про мобільну структуру активів, що дозволяє швидше адаптуватися до змін.

Частка запасів в оборотних активах у 2022 – 2024 рр. коливається в межах 0,54 – 0,59, що є досить високим рівнем. Тим не менш, підприємству варто контролювати рівень запасів, оскільки надлишок знижує ліквідність.

Об'єктивна оцінка фінансового стану дозволяє відшукати резерви підвищення рентабельності, зростання показників платоспроможності, ліквідності та стабільності.

Отже, виходячи з даних табл. 2.4. і 2.5., можна зробити висновок, що фінансовий стан Чернівецького УВО УТОС погіршився у 2024 році порівняно з 2023 роком. Основні негативні фактори:

- зниження рентабельності;
- уповільнення оборотності капіталу;
- підвищення фінансового ризику;
- низький рівень грошових коштів та висока частка запасів.

Водночас зросла ліквідність активів і покращилася маневреність власного капіталу. Для покращення ситуації необхідно збільшити ефективність використання активів, оптимізувати витрати та покращити рентабельність діяльності в цілому. Варто зауважити, що незважаючи на всі недоліки, Чернівецьке УВО УТОС має високий рівень ліквідності та платоспроможності, а фінансова стабільність зберігається протягом досліджуваного періоду.

2.3. Факторний аналіз впливу внутрішніх і зовнішніх чинників на рівень самофінансування підприємства

Для того, щоб оцінити рівень самофінансування підприємства, необхідно провести факторний аналіз впливу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників. Цей аналіз дає змогу зрозуміти, які саме фактори впливають на здатність підприємства генерувати власні фінансові ресурси для покриття своїх потреб, зокрема для інвестування в розвиток, оновлення основних засобів та покриття операційних витрат.

Внутрішні фактори, що можуть впливати на рівень самофінансування підприємства, включають ефективність управління, організаційну структуру, рівень інвестицій, що здійснюються за рахунок власних ресурсів, а також ефективність використання амортизаційних відрахувань. Водночас, зовнішні фактори охоплюють економічну ситуацію в країні, фінансову політику уряду, рівень конкуренції на ринку, а також доступність фінансування через банківську систему.

Враховуючи ці чинники, ми можемо провести факторний аналіз, щоб оцінити вплив кожного з них на рівень самофінансування Чернівецького УВО УТОС. У таблиці 2.6. наведені основні фактори впливу на рівень самофінансування Чернівецького УВО УТОС.

Таблиця 2.6.

Основні фактори впливу на рівень самофінансування Чернівецького
УВО УТОС

Фактор	Вплив на самофінансування
1	2
Чистий дохід від реалізації продукції	Позитивний
Чистий прибуток	Позитивний
Амортизаційні відрахування	Позитивний
Власний капітал	Нейтральний
Зовнішня економічна ситуація	Негативний
Рівень конкуренції на ринку	Негативний
Інфляція	Негативний

Внутрішні фактори мають значний вплив на рівень самофінансування підприємства. Перш за все, чистий дохід від реалізації продукції є основним джерелом фінансування для підприємства, оскільки він визначає обсяг грошових потоків, які можуть бути спрямовані на покриття витрат і формування прибутку. Високий рівень чистого доходу дозволяє підприємству генерувати додаткові ресурси для розвитку і інвестування в нові проєкти. Відповідно, збільшення даного показника позитивно впливає на здатність підприємства фінансувати свою діяльність без залучення зовнішніх джерел.

Чистий прибуток є ще одним суттєвим внутрішнім фактором, який безпосередньо впливає на рівень самофінансування. Підвищення чистого прибутку дозволяє підприємству збільшувати свої власні фінансові ресурси, що можуть бути спрямовані на реінвестування, модернізацію виробництва або покриття непередбачених витрат. Зростання чистого прибутку забезпечує додаткову фінансову стабільність і дозволяє знижувати залежність від зовнішніх кредитів.

Амортизаційні відрахування мають базове значення в процесі самофінансування підприємства, оскільки вони забезпечують стабільний грошовий потік для фінансування оновлення основних засобів без залучення

позикових коштів. Чим вищі амортизаційні відрахування, тим більше коштів підприємство має для модернізації обладнання та підтримки належного рівня основних засобів. Водночас варто зазначити, що амортизація не впливає на грошові потоки безпосередньо, але створює резерви, що забезпечують фінансування довгострокових інвестицій.

Власний капітал, хоча і є помітним елементом для стабільності підприємства, в даному випадку не має прямого впливу на рівень самофінансування, оскільки залишався стабільним протягом усіх років аналізу. Власний капітал забезпечує підприємству фінансову автономію, але без активного залучення додаткових ресурсів не збільшується.

Зовнішні фактори мають також значний вплив на рівень самофінансування підприємства, хоча і можуть бути більш нестабільними. Економічна ситуація в країні, включаючи рівень інфляції, ставки за кредитами, а також фінансова політика уряду, можуть як позитивно, так і негативно впливати на можливості підприємства генерувати прибуток та залучати додаткові ресурси. У періоди економічної нестабільності підприємствам важче генерувати доходи, а відповідно, зменшується їх здатність фінансувати свою діяльність за рахунок власних ресурсів.

Рівень конкуренції на ринку також є значним зовнішнім фактором, оскільки конкуренція визначає ціни на продукцію, витрати на маркетинг і необхідність інвестування в нові технології. В умовах високої конкуренції підприємству доводиться витрачати більше на рекламу та інновації, що може зменшити обсяг доступних фінансових ресурсів для самофінансування.

Інфляція є одним з найбільш небажаних зовнішніх факторів, оскільки вона знижує реальну вартість грошей і підвищує витрати на виробництво. Зростання цін на сировину та енергоносії може призвести до зниження прибутковості підприємства та потреби у збільшенні витрат на покриття цієї різниці. В таблиці 2.7. наведено фактори впливу на рівень самофінансування Чернівецького УВО УТОС.

Таблиця 2.7.

Вплив факторів на рівень самофінансування Чернівецького УВО УТОС

Фактор	Вплив на самофінансування	Роз'яснення
1	2	3
Чистий дохід від реалізації продукції	Позитивний	Збільшення чистого доходу дозволяє генерувати більше фінансових ресурсів.
Чистий прибуток	Позитивний	Зростання прибутку забезпечує додаткові ресурси для розвитку.
Амортизаційні відрахування	Позитивний	Забезпечує стабільний грошовий потік для оновлення основних засобів.
Власний капітал	Нейтральний	Незмінний рівень власного капіталу.
Зовнішня економічна ситуація	Негативний	Нестабільність економіки знижує доходи і додаткові витрати.
Рівень конкуренції на ринку	Негативний	Висока конкуренція збільшує витрати на маркетинг та інвестиції.
Інфляція	Негативний	Зниження купівельної спроможності та зменшення реального прибутку.

Таким чином, фактори, що впливають на рівень самофінансування підприємства, можуть бути як внутрішніми, так і зовнішніми. Внутрішні фактори, такі як чистий дохід, чистий прибуток і амортизаційні відрахування, мають позитивний вплив на фінансову автономію підприємства, тоді як зовнішні фактори, такі як економічна ситуація та рівень конкуренції, можуть мати як негативний, так і нейтральний вплив. Тому для забезпечення стабільного рівня самофінансування суттєво правильно враховувати як внутрішні, так і зовнішні чинники і адаптувати фінансову політику підприємства до змінних умов ринку.

РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ САМОФІНАНСУВАННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УВО УТОС

3.1. Виявлення резервів покращення фінансового стану підприємства

Фінансовий стан підприємства є суттєвим індикатором його здатності до стабільного функціонування і розвитку. Для Чернівецького УВО УТОС, як підприємства соціального спрямування, фінансова стійкість та ефективне самофінансування є визначальними для забезпечення сталого розвитку і виконання соціальних завдань [22]. Одним з основних параметрів для цього є виявлення резервів покращення фінансового стану, що включає як підвищення ефективності використання наявних ресурсів, так і збільшення джерел фінансування.

Для більш детального аналізу фінансового стану та виявлення резервів покращення необхідно розглянути низку показників, що характеризують діяльність підприємства. Зокрема, слід звернути увагу на динаміку власного капіталу, структуру активів і зобов'язань, рівень ліквідності та рентабельності [23]. Оцінка цих факторів дозволяє виявити слабкі місця в управлінні фінансами і визначити можливості для підвищення ефективності самофінансування.

Один із значущих елементів для УВО УТОС полягає в тому, що підприємство, здебільшого орієнтується на власні кошти для забезпечення фінансування, що вимагає ефективного використання кожної гривні [24]. У зв'язку з цим одним з основних резервів є оптимізація витрат, а також поліпшення фінансового управління.

Резерви покращення фінансового стану Чернівецького УВО УТОС:

1. Оптимізація витрат та підвищення рентабельності – для покращення фінансового стану підприємства варто здійснити детальний аналіз витрат, зокрема на оплату праці, закупівлю сировини, енергоресурси

та інші операційні витрати. Оптимізація цих витрат дозволить звільнити додаткові кошти для подальшого розвитку підприємства. Значним кроком є також впровадження технологій, які дозволяють зменшити витрати на енергію та сировину, що може призвести до суттєвих заощаджень.

2. Підвищення ефективності використання активів – підприємству необхідно звернути увагу на підвищення оборотності активів, особливо тих, які не приносять прибутку, таких як основні засоби, що не використовуються на повну потужність. У разі наявності надлишкових активів, підприємству слід розглянути можливість їх ліквідації або перепрофілювання для підвищення ефективності їх використання [26].

3. Залучення додаткових джерел фінансування – хоча на сьогодні підприємство не має зобов'язань у вигляді кредитів чи позик, в умовах зростання активів та необхідності модернізації інфраструктури, розгляд залучення додаткових фінансових ресурсів може бути доцільним. Це можуть бути як державні субсидії для соціальних підприємств, так і пільгові кредити для підприємств соціального спрямування. Однак суттєво зберігати баланс і не перевищувати рівень заборгованості, що може негативно вплинути на фінансову стійкість.

4. Покращення внутрішнього контролю та управління фінансами – вдосконалення системи фінансового управління на підприємстві є значним кроком до покращення фінансового стану. Впровадження сучасних програмних рішень для автоматизації бухгалтерії та фінансового аналізу дозволить зменшити витрати на обробку фінансової інформації та підвищити точність фінансових прогнозів.

5. Розвиток нових джерел доходу – для підприємства суттєво звернути увагу на розвиток нових напрямків діяльності, які можуть забезпечити додаткові доходи. Це може бути як розширення існуючої продукції, так і освоєння нових ринків чи послуг, що дозволить збільшити доходи та поліпшити фінансові результати.

У результаті проведеного аналізу фінансового стану Чернівецького УВО УТОС можна відзначити кілька головних напрямків для вдосконалення самофінансування підприємства. Основними резервами є оптимізація витрат, підвищення ефективності використання активів, залучення додаткових фінансових ресурсів, покращення внутрішнього контролю та розвиток нових джерел доходу. Реалізація цих заходів дозволить підприємству не лише поліпшити фінансовий стан, а й забезпечити сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

3.2. Заходи з підвищення ефективності самофінансування та прогнозування економічного ефекту від їх впровадження

Самофінансування є значущою складовою фінансової стійкості підприємства, адже воно забезпечує незалежність від зовнішніх джерел фінансування та дозволяє компанії здійснювати інвестиції у розвиток, оновлення основних засобів та покриття поточних витрат. Однак у сучасних умовах господарювання підприємства стикаються з рядом проблем, що ускладнюють процес самофінансування. Ці проблеми виникають внаслідок як внутрішніх факторів, так і зовнішніх, зокрема змін економічної ситуації, рівня конкуренції, інфляції та доступності фінансових ресурсів.

Однією з основних проблем, з якою стикаються підприємства в умовах самофінансування, є обмеженість власних фінансових ресурсів. Незважаючи на те, що підприємства можуть генерувати прибуток, а також використовувати амортизаційні відрахування, для значного розширення або модернізації виробництва часто виявляється недостатньо коштів. Це особливо актуально для підприємств, що працюють у висококонкурентних галузях або мають великий обсяг застарілих основних засобів, що потребують оновлення.

Поміж іншого, одним із серйозних факторів, що знижує ефективність самофінансування, є високий рівень податкового навантаження та інфляційні

процеси. Підвищення податків та інфляція знижують реальні доходи підприємств, що обмежує їх можливості для накопичення фінансових ресурсів. Це, у свою чергу, може призвести до необхідності залучення зовнішніх джерел фінансування, таких як кредити, що збільшує фінансові ризики підприємства.

Окремою проблемою Чернівецького УВО УТОС є недостатній рівень фінансової грамотності та ефективного управління фінансовими потоками в деяких підприємствах. Незважаючи на наявність коштів, підприємства можуть не знати, як оптимально розподілити свої ресурси, що призводить до неефективного використання наявних фінансів і скорочує обсяг самофінансування.

Аналізуючи тенденції розвитку самофінансування, можна відзначити кілька основних напрямів. Перш за все, сучасні підприємства все більше зосереджуються на диверсифікації джерел самофінансування. Вони використовують не тільки традиційні методи накопичення фінансових ресурсів, як-от амортизаційні відрахування та чистий прибуток, але й інтегрують інноваційні фінансові інструменти, зокрема продаж активів або залучення додаткового капіталу через випуск нових акцій або облігацій.

Зростання значущості цифрових технологій в управлінні фінансами також є суттєвою тенденцією. Використання автоматизованих систем для прогнозування грошових потоків, управління витратами та оцінки фінансових ризиків дозволяє Чернівецькому УВО УТОС більш ефективно управляти своїми ресурсами, що сприяє збільшенню рівня самофінансування.

У свою чергу, зміна зовнішнього економічного середовища вимагає від підприємств адаптації до нових умов. Наприклад, глобалізація ринків та розвиток міжнародної конкуренції стимулюють підприємства до підвищення ефективності своїх бізнес-процесів і впровадження інновацій. Підприємства починають концентруватися на зниженні витрат, оптимізації процесів виробництва та пошуку нових каналів збуту продукції. Це дозволяє зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування і збільшити частку

самофінансування. У таблиці 3.1. узагальнено наведені проблеми самофінансування Чернівецького УВО УТОС.

Таблиця 3.1.

Проблеми самофінансування Чернівецького УВО УТОС

Проблема	Опис проблеми
1	2
Обмеженість власних фінансових ресурсів	Недостатність коштів для великих інвестицій та розвитку підприємства.
Високий рівень податкового навантаження	Зниження реальних доходів підприємства, що обмежує накопичення коштів.
Інфляція	Зниження купівельної спроможності грошей, що зменшує прибутковість підприємства.
Низький рівень фінансової грамотності	Недостатня ефективність управління фінансовими потоками і розподілом ресурсів.

Табл. 3.2. представляє тенденції розвитку самофінансування підприємств.

Таблиця 3.2.

Тенденції розвитку самофінансування підприємств

Тенденція	Опис тенденції
1	2
Диверсифікація джерел фінансування	Використання нових фінансових інструментів, таких як випуск акцій або облігацій.
Інтеграція цифрових технологій	Використання автоматизованої системи для управління фінансами та прогнозування потоків.
Оптимізація витрат і бізнес-процесів	Зниження витрат на виробництво, оптимізація процесів, пошук нових каналів збуту.
Підвищення фінансової автономії	Підприємства намагаються зменшити залежність від зовнішніх джерел фінансування.

У висновку можна зазначити, що розвиток самофінансування в умовах сучасного господарювання стикається з певними проблемами, зокрема з обмеженістю фінансових ресурсів і високим рівнем податкового навантаження. Однак тенденції, що сприяють розвитку самофінансування, включають диверсифікацію джерел фінансування, використання цифрових

технологій для оптимізації фінансових процесів та підвищення ефективності підприємств. Ці тенденції дозволяють підприємствам адаптуватися до змін економічного середовища та підвищувати свою фінансову стійкість і незалежність.

Для того, щоб розробити ефективні заходи щодо підвищення самофінансування, необхідно провести детальний аналіз поточного фінансового стану підприємства, оцінити існуючі можливості та потенційні резерви для покращення фінансових результатів [28]. Системний підхід до підвищення ефективності самофінансування дозволить УВО УТОС не тільки стабільно функціонувати, але й забезпечити умови для подальшого розвитку і реалізації соціальних ініціатив.

Для підвищення ефективності самофінансування, необхідно впровадити кілька базових заходів, які будуть орієнтовані на оптимізацію витрат, підвищення доходів та забезпечення стабільних фінансових потоків.

Оптимізація витрат є основним кроком до підвищення ефективності самофінансування підприємства, особливо в соціальних організаціях, як Чернівецьке УВО УТОС. Для цього важливо провести детальний аналіз усіх поточних витрат, від матеріальних і енергетичних до витрат на оплату праці. Оскільки це підприємство соціального спрямування, значуще знайти баланс між скороченням витрат на виробництво та забезпеченням достатнього фінансування для соціальних програм [29]. У результаті такого аналізу можна виявити можливості для зниження витрат, наприклад, через впровадження енергоощадних технологій або автоматизацію частини виробничих процесів. Зокрема, заміна старого обладнання на більш ефективне або використання нових технологій для автоматизації окремих етапів виробництва дозволить зменшити витрати на енергоресурси та оптимізувати роботу підприємства.

Підвищення рентабельності та доходності є ще одним значним напрямом. Для цього Чернівецькому УВО УТОС слід вивчити можливості для диверсифікації своїх послуг та продукції. Наприклад, підприємство може

розширити асортимент товарів чи послуг, що відповідають потребам різних категорій клієнтів, або вийти на нові ринки. Це може стати основою для збільшення доходів, а також для зниження залежності від одного джерела доходу. Поміж іншого, суттєво покращити стратегію роботи з клієнтами, зокрема через запровадження нових технологій для залучення більшої кількості замовників, а також вдосконалити ціноутворення, щоб зберігати конкурентоспроможність без шкоди для якості продукції і послуг.

Покращення внутрішнього фінансового контролю допоможе підвищити ефективність самофінансування, оскільки дозволить точніше планувати та контролювати витрати і доходи. Удосконалення бухгалтерського обліку та фінансового планування, а також автоматизація цих процесів, зменшить людський фактор і покращить точність звітів. Сучасні інформаційні технології можуть сприяти своєчасному виявленню проблем і дозволяють оперативно коригувати стратегію [32]. Зокрема, управлінські звіти повинні бути чіткими і зрозумілими, щоб забезпечити ефективне управління на всіх рівнях. Оцінка ліквідності та платоспроможності підприємства дасть змогу уникнути фінансових труднощів у майбутньому.

Для Чернівецького УВО УТОС, залучення додаткових джерел фінансування може стати значним етапом у разі необхідності фінансування масштабних проектів або модернізації. Це можуть бути пільгові кредити або державні програми підтримки для соціальних підприємств. Однак підходити до цього слід обережно, щоб не навантажувати підприємство надмірними борговими зобов'язаннями, що можуть призвести до фінансових проблем в майбутньому. Підприємство повинно ретельно оцінювати свої можливості та потреби в фінансуванні, щоб залучати додаткові кошти без шкоди для стабільності.

Модернізація основних засобів є суттєвим параметром підвищення ефективності. Інвестиції в оновлення обладнання та впровадження нових технологій дозволяють знизити витрати на виробництво, підвищити якість

продукції та забезпечити більшу автоматизацію. Це, в свою чергу, підвищить конкурентоспроможність підприємства на ринку, що особливо помітно для соціальних підприємств, які прагнуть бути ефективними не лише з фінансової точки зору, а й у плані забезпечення соціальних ініціатив [34].

Підвищення ефективності самофінансування Чернівецького УВО УТОС є необхідним для забезпечення сталого розвитку підприємства, збереження фінансової незалежності та виконання соціальних завдань. Реалізація заходів з оптимізації витрат, підвищення доходності, покращення внутрішнього фінансового контролю, залучення додаткових джерел фінансування та інвестування в модернізацію дозволить підприємству значно покращити свої фінансові показники та забезпечити сталий розвиток у майбутньому.

Прогнозування економічного ефекту від впровадження запропонованих заходів з підвищення ефективності самофінансування Чернівецького УВО УТОС є суттєвим етапом для оцінки їх доцільності та результативності. Це дозволяє не тільки визначити можливі зміни в фінансових показниках підприємства, але й оцінити вплив запропонованих заходів на загальну економічну стабільність і розвиток підприємства. Прогнозування є необхідним інструментом для планування подальших дій, для оцінки ризиків і для обґрунтування необхідності інвестицій у нові проєкти.

Для оцінки економічного ефекту від запропонованих рекомендацій, які охоплюють оптимізацію витрат, підвищення доходності, покращення внутрішнього фінансового контролю, залучення додаткових джерел фінансування та інвестування в модернізацію, використовуються різні методи прогнозування [39]. Одним з основних є аналіз фінансових показників до і після впровадження заходів, що дозволяє чітко визначити, як зміни в управлінських практиках впливають на загальні фінансові результати.

Для того щоб зробити більш точні прогнози, ми будемо використовувати дані за три роки (2022-2024) для розрахунку економічного

ефекту від реалізації запропонованих заходів. Прогнозування буде охоплювати зміни в основних фінансових показниках, таких як чистий прибуток, рентабельність, загальні активи та ефективність використання капіталу.

Для оцінки ефективності запропонованих заходів буде враховано їх вплив на амортизаційні відрахування, зниження витрат на енергоносії, зростання доходів завдяки диверсифікації продукції та послуг, а також економію коштів за рахунок автоматизації та вдосконалення управлінських процесів [40]. Прогнозування економічного ефекту дозволить визначити, наскільки ці заходи покращуватимуть фінансові результати підприємства в найближчі роки. У таблиці 3.3. спрогнозовано показники Чернівецького УВО УТОС на 2025 рік.

Таблиця 3.3.

Спрогнозовані показники Чернівецького УВО УТОС на 2025 рік

Показник	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Прогноз 2025 рік
1	2	3	4	5
Власний капітал (тис. грн)	4 154	4 154	4 154	4 154
Зобов'язання (кредити, позики)	0	0	0	0
Амортизаційні відрахування (тис. грн)	173	338	422	510
Загальні активи (тис. грн)	12 365	15 238	18 162	20 000
Власний капітал до активів у відсотках	33,6%	27,1%	22,9%	20,8%
Чистий прибуток (тис. грн)	1 199	3 220	2 207	2 500
Рентабельність активів (%)	9,7%	21,1%	12,2%	12,5%

Аналіз фінансових показників Чернівецького УВО УТОС за період з 2022 по 2025 рік дозволяє оцінити загальний фінансовий стан та перспективи розвитку підприємства.

Протягом усіх років власний капітал залишався стабільним на рівні 4 154 тис. грн. Це свідчить про відсутність значних змін у структурі

фінансування, що вказує на те, що підприємство не залучало додаткових інвестицій або не розподіляло прибуток на збільшення капіталу. Така ситуація є індикатором стабільності підприємства, але також може вказувати на відсутність значних амбіцій у напрямку масштабних інвестицій або розширення.

Зобов'язання підприємства у вигляді кредитів і позик на всіх етапах аналізу були відсутні, що свідчить про високий рівень фінансової незалежності. Відсутність боргів дозволяє підприємству не нести додаткові витрати на обслуговування боргу і зберігати більш високу ліквідність, знижуючи фінансові ризики. Однак, з іншого боку, це може також свідчити про обережність у використанні можливостей зовнішнього фінансування для розвитку, що могло б прискорити модернізацію та розширення підприємства.

Амортизаційні відрахування мають чітку тенденцію до зростання. Це вказує на збільшення інвестицій у відновлення основних засобів, що є помітним для збереження конкурентоспроможності та ефективності виробництва. Збільшення амортизації з 173 тис. грн у 2022 році до прогнозованих 510 тис. грн у 2025 році демонструє, що підприємство активно модернізує свої активи, що є ознакою зростання і розвитку.

Загальні активи Чернівецького УВО УТОС також зростають з року в рік, що свідчить про розширення бізнесу та нарощування потенціалу підприємства. Від 12 365 тис. грн у 2022 році вони досягли 18 162 тис. грн у 2024 році, а на 2025 рік прогнозується подальше зростання до 20 000 тис. грн. Це вказує на розширення виробничих потужностей та інвестиції у розвиток підприємства, що може сприяти підвищенню його ринкової частки.

Проте, незважаючи на зростання активів, власний капітал у відсотках до активів поступово зменшується з 33,6% у 2022 році до 20,8% у 2025 році. Це означає, що частка власних коштів у загальному фінансуванні підприємства зменшується, і підприємство стає більш залежним від залучених коштів, що може підвищити фінансові ризики.

Чистий прибуток підприємства також має тенденцію до зростання, з 1 199 тис. грн у 2022 році до прогнозованих 2 500 тис. грн у 2025 році. Це свідчить про покращення операційної ефективності, зниження витрат або підвищення доходів. Водночас, рентабельність активів демонструє коливання: з 9,7% у 2022 році вона зростає до 21,1% у 2023 році, після чого зменшується до 12,2% у 2024 році та прогнозується на рівні 12,5% у 2025 році. Це може вказувати на підвищення ефективності використання активів у 2023 році, але зниження показника у наступних роках, що потребує додаткового аналізу причин.

Загалом, підприємство демонструє стабільність і позитивну динаміку розвитку, але зростаючий відсоток залежності від залучених коштів і зниження частки власного капіталу до активів вказує на необхідність більш ефективного управління фінансуванням для збереження фінансової стабільності в майбутньому.

Таким чином, реалізація запропонованих заходів дозволить Чернівецькому УВО УТОС не лише стабілізувати своє фінансове становище, але й забезпечити сталий розвиток підприємства на наступні роки. Впровадження цих заходів сприятиме підвищенню ефективності самофінансування, зростанню доходів, зниженню витрат і покращенню фінансових результатів підприємства.

3.3. Рекомендації з удосконалення фінансової стійкості та самозабезпечення підприємства

Підвищення фінансової стійкості та самозабезпечення підприємства є одними з основних завдань для забезпечення його сталого розвитку та ефективної діяльності в умовах сучасної економіки. Фінансова стійкість підприємства визначається здатністю підтримувати стабільність своїх фінансових результатів, зберігати платоспроможність та здатність до розвитку навіть за умов зовнішніх змін, таких як економічні кризи чи зміни

на ринку. Для Чернівецького УВО УТОС підвищення фінансової стійкості та самозабезпечення є значущим чинниками для забезпечення його фінансової незалежності та стабільності в майбутньому.

Основною метою підвищення фінансової стійкості є зменшення залежності від зовнішніх джерел фінансування, забезпечення високої платоспроможності, а також створення резервів для фінансування майбутніх витрат і інвестицій. Це дозволить підприємству не тільки підтримувати свою фінансову стабільність у складних економічних умовах, але й ефективно використовувати наявні ресурси для досягнення своїх стратегічних цілей.

Для досягнення цих цілей необхідно розробити і впровадити конкретні практичні заходи, спрямовані на підвищення рівня фінансової стійкості та самозабезпечення підприємства. Основними з них є:

1. Оптимізація структури капіталу – для забезпечення фінансової стійкості підприємства необхідно оптимізувати структуру капіталу, зменшивши залежність від зовнішніх позик і кредитів. Це можна зробити шляхом збільшення частки власного капіталу в загальній структурі фінансування підприємства. Впровадження політики залучення додаткових власних коштів через акції, випуск облігацій чи інші фінансові інструменти дозволить знизити рівень зобов'язань і підвищити стабільність підприємства.

2. Підвищення ефективності використання активів – одним із головних факторів фінансової стійкості є ефективне використання наявних активів. Чернівецькому УВО УТОС слід звернути увагу на покращення управління активами, таких як основні засоби, нематеріальні активи, а також оборотні засоби. Це включає в себе проведення аналізу ефективності використання кожного виду активу, оптимізацію запасів та обігових коштів, а також покращення процесу розрахунків з постачальниками та замовниками.

3. Диверсифікація джерел доходів – Чернівецькому УВО УТОС необхідно працювати над диверсифікацією джерел доходів для зниження залежності від окремих видів діяльності. Це може включати розвиток нових напрямків бізнесу, таких як надання нових послуг або розширення

виробничих потужностей. Диверсифікація дозволить підприємству зменшити ризики, пов'язані з можливими коливаннями на окремих ринках, та забезпечить додаткові фінансові потоки.

4. Контроль за витратами – для забезпечення фінансової стійкості підприємству необхідно постійно контролювати рівень витрат та впроваджувати заходи з їх оптимізації. Це може включати в себе перегляд існуючих контрактів з постачальниками, зниження енергоспоживання, впровадження енергоефективних технологій, а також оптимізацію адміністративних витрат. Зменшення витрат дозволить покращити рентабельність та забезпечити більшу фінансову стійкість підприємства.

5. Забезпечення ліквідності – підприємство повинно мати достатньо ліквідних активів для виконання своїх короткострокових зобов'язань. Для цього необхідно регулярно проводити аналіз ліквідності, визначати потребу в грошових коштах для покриття операційних витрат, а також забезпечувати наявність достатніх резервів на випадок непередбачуваних ситуацій. Для забезпечення ліквідності суттєво також вести ефективну політику дебіторської заборгованості та контролювати процеси стягнення боргів.

6. Підвищення інвестиційної привабливості – для забезпечення стабільного фінансування у майбутньому Чернівецькому УВО УТОС варто працювати над підвищенням своєї інвестиційної привабливості. Це можна досягти через поліпшення фінансових результатів, розширення бізнесу, модернізацію виробничих потужностей та впровадження інновацій. Прозорість фінансової діяльності та чітка стратегія розвитку також підвищать довіру до підприємства з боку інвесторів.

Як показано в таблиці 3.2, прогноз на 2025 рік вказує на поступове зменшення частки власного капіталу в активах до 20,8%, що може свідчити про зростаючу залежність від позикових коштів або інших джерел фінансування. Зростання амортизаційних відрахувань та чистого прибутку вказує на позитивну тенденцію до модернізації та оптимізації виробництва. Рентабельність активів стабільно зростає, що свідчить про ефективне

використання активів підприємства. В цілому, прогнозуємо збереження позитивних фінансових результатів при зниженні фінансових ризиків.

Таким чином, запропоновані практичні рекомендації дозволять Чернівецькому УВО УТОС не тільки підвищити свою фінансову стійкість, але й забезпечити сталий розвиток у майбутньому. Це буде сприяти зниженню залежності від зовнішніх фінансових ресурсів і створенню умов для довгострокового самозабезпечення підприємства.

ВИСНОВКИ

Самофінансування підприємства є базовим механізмом його фінансової автономії, що забезпечує діяльність без залучення зовнішніх джерел фінансування. Воно ґрунтується на ефективному використанні власних ресурсів, таких як прибуток, амортизація, резерви та капітал, що знижує фінансові ризики і дає можливість для розвитку. Основні переваги самофінансування включають зменшення залежності від кредиторів, гнучкість управління фінансами та відсутність зобов'язань за позиками. Однак його недоліками є обмеженість ресурсів для великих інвестицій і складнощі з швидким реагуванням на непередбачені витрати. Загалом, самофінансування допомагає зберігати фінансову стійкість, оптимізувати витрати та покращувати рентабельність, що сприяє сталому розвитку.

Самофінансування є значущим інструментом для забезпечення фінансової стабільності та автономії підприємства, дозволяючи ефективно використовувати власні ресурси для розвитку. Воно включає внутрішнє та зовнішнє фінансування, що базуються на власних або залучених коштах. Класифікація самофінансування за джерелами та напрямками дає підприємствам можливість вибирати оптимальні варіанти фінансування залежно від потреб та стратегічних цілей. Основними напрямками є операційне, інвестиційне та фінансове самофінансування, що підтримують безперебійну діяльність, розширення виробництва та формування резервів. Реінвестування прибутку знижує залежність від зовнішніх джерел і забезпечує довгострокову стабільність.

Самофінансування є основним чинником фінансової стійкості підприємства, оскільки забезпечує автономію та гнучкість через використання внутрішніх джерел, таких як нерозподілений прибуток, амортизаційні відрахування, резерви та додатковий капітал. Кожне джерело має свої переваги та обмеження, і їх ефективне використання знижує залежність від зовнішніх запозичень, мінімізує фінансові ризики та

підтримує стабільність підприємства. Вибір джерел самофінансування залежить від умов діяльності, фінансової політики та галузевих особливостей.

Чернівецьке УВО УТОС є суттєвим соціально-економічним підприємством, що надає робочі місця людям з обмеженими можливостями зору та допомагає їх соціальній адаптації. Основна діяльність полягає у виробництві товарів та наданні послуг для осіб з інвалідністю. Аналіз фінансових результатів за 2022-2024 роки показав зростання виручки та прибутку, хоча були коливання рентабельності. Фінансова стабільність забезпечується внутрішніми джерелами самофінансування, але для подальшого розвитку необхідно інвестувати в модернізацію та покращення фінансового управління.

Аналіз фінансових ресурсів Чернівецького УВО УТОС за 2022-2024 роки показав стабільність власного капіталу на рівні 4 154 тис. грн. Однак частка власного капіталу в активах зменшилася з 33,6% у 2022 році до 22,9% у 2024 році, що свідчить про швидше зростання активів, ніж власного капіталу. Підприємство не залучало зовнішні кредити, що знижує фінансові ризики. Зростання амортизаційних відрахувань вказує на оновлення основних засобів. Загалом, підприємство демонструє позитивну динаміку, але потребує обережного підходу до залучення зовнішніх фінансових ресурсів.

Факторний аналіз самофінансування Чернівецького УВО УТОС показав, що внутрішні фактори, такі як виручка, чистий прибуток та амортизаційні відрахування, позитивно впливають на здатність генерувати власні фінансові ресурси. Зростання виручки і прибутку сприяє розвитку та модернізації, а амортизація забезпечує стабільний грошовий потік. Власний капітал стабільний, тому не впливає суттєво. Зовнішні фактори, як економічна ситуація, конкуренція та інфляція, обмежують можливості підприємства. Для стабільного самофінансування необхідно адаптувати стратегію до змінних ринкових умов.

Аналіз проблем та тенденцій розвитку самофінансування підприємств показав, що основними труднощами є обмеженість власних фінансових ресурсів, високе податкове навантаження, інфляція та низький рівень фінансової грамотності, що обмежує можливості для інвестицій. Однак є й позитивні тенденції, такі як диверсифікація джерел фінансування, впровадження цифрових технологій, оптимізація витрат і підвищення фінансової автономії, які допомагають підприємствам адаптуватися до економічних змін та зменшити залежність від зовнішніх ресурсів.

Аналіз фінансового стану Чернівецького УВО УТОС виявив головні резерви для покращення, серед яких оптимізація витрат, підвищення ефективності активів, залучення додаткових фінансових ресурсів та розвиток нових джерел доходу. Значущим є також удосконалення фінансового управління через новітні технології. Реалізація цих заходів допоможе підприємству покращити фінансову стійкість, зменшити залежність від зовнішніх ресурсів і забезпечити сталий розвиток.

Для підвищення ефективності самофінансування Чернівецькому УВО УТОС необхідно здійснити кілька основних кроків: оптимізувати витрати через зменшення операційних витрат, впровадити енергоощадні технології та автоматизацію, підвищити рентабельність через диверсифікацію послуг та розширення ринків збуту. Суттєвим також є покращення фінансового контролю, модернізація обладнання та залучення додаткових фінансових ресурсів, таких як пільгові кредити або державні субсидії, для забезпечення стабільного розвитку підприємства.

Прогнозування економічного ефекту від запропонованих заходів для Чернівецького УВО УТОС показує позитивну динаміку, зокрема зростання прибутку, підвищення рентабельності та зменшення витрат. Однак зниження частки власного капіталу у загальних активах може призвести до збільшення залежності від зовнішнього фінансування та підвищення фінансових ризиків. В цілому, ці заходи допоможуть стабілізувати фінансове становище та забезпечити сталий розвиток підприємства.

Підвищення фінансової стійкості Чернівецького УВО УТОС є суттєвим для стабільного розвитку підприємства. Рекомендації включають оптимізацію капіталу, підвищення ефективності активів, диверсифікацію доходів, контроль витрат та покращення ліквідності. Реалізація цих заходів зменшить залежність від зовнішніх фінансів, підвищить стабільність і знизить фінансові ризики. Прогноз на 2025 рік обіцяє позитивні тенденції в модернізації та ефективності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бестужева С.В. Теоретико-методичні аспекти вибору форми фінансового забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Економіка і суспільство*. № 47. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2147/2076> (дата звернення 11.02.2025).
2. Гривківська О. В. Теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2014. № 2. с. 12–15.
3. Зятковська Л. І. Методологічні засади фінансового забезпечення підприємств. *Фінанси України*. 2012. № 6. с. 148–155.
4. Осьмірко І. В. Система фінансового забезпечення інноваційного розвитку: поняття, структура та принципи функціонування. *Бізнес Інформ*. 2012. № 7. с. 47–49.
5. Фурик В.Г., Ткачук Л.М., Гринь А.О. Самофінансування підприємства: механізм реалізації в умовах відкритої та прихованої форм. *Економіка та управління підприємствами*. 2018. № 16. с. 534 – 540.
6. Романишин В. Фінансування інноваційного розвитку економіки як чинник підвищення конкурентоспроможності України. *Банківська справа: науково-практичне видання*. 2011. №3. с. 21-30.
7. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки. навч. посіб. / В.І. Захарченко та ін. К.: Центр учбової літератури, 2012. 448 с.
8. Вівчар О.Й., Саварин В.М. Власний капітал як фінансове джерело функціонування підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України: Збірник науковотехнічних праць*. Львів: РВВ НЛТУ України. 2021. Вип.19.5. с. 146-150.
9. Говорушко Т.А. Концепція фінансового забезпечення малих промислових підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2022. №4. с.100-104.

10. Гривківська О.В. Теоретичні підходи до визначення фінансового забезпечення діяльності підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2020. № 2. с. 12–15.
11. Гуцалюк О.М., Коцюрба О.Ю. Теоретичні підходи до визначення сутності фінансового забезпечення діяльності підприємств ЖКГ. *БізнесІнформ*. 2021. № 3. с. 141-149.
12. Курінна О. В. Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства. *Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія: Економіка*. 2013. Вип. 2. с. 140 - 148.
13. Жулін О., Зеленюк-Джунь Л. Управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств і перспективи їх розвитку. *Бізнес-інформ*. 2020. № 7. с. 174–180.
14. Фінансові інструменти: міжнародний досвід випусків муніципальних облігацій: навчальний посібник / В. І. Козак, С. О. Москвін, В. В. Посполітак. Київ: DESPRO, 2020. 109 с.
15. Забаштанський М., Роговий А. Сучасні аспекти фінансового забезпечення інвестиційної діяльності на засадах державно-приватного партнерства. *Науковий вісник Полісся*. 2020. № 2(21). с. 121–128.
16. Мамонтова Н. А., Менделюк О. В. джерела самофінансування підприємств: їх склад та структура за кризових умов. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»: науковий журнал*. Острог: Вид-во НУ «ОА», березень 2017. № 4(32). с. 59–62.
17. Берест М.М., Дудка М.О. Формування структури джерел фінансування підприємств АПК. *Економіка та управління підприємствами*. 2017. № 10. с. 159 – 165
18. Кулакова С.Ю., Кордубан А.С. Теоретичні основи відтворення основних фондів підприємства в сучасних умовах. *Ефективна економіка*. 2015. № 6. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4134> (дата звернення 12.02.2025).
19. Фінансова звітність Чернівецького УВО УТОС за 2024 рік.

20. Фінансова звітність Чернівецького УВО УТОС за 2023 рік.
21. Фінансова звітність Чернівецького УВО УТОС за 2022 рік.
22. Тесьолкіна А.О. Резерви покращення фінансового стану підприємства. *Вінницький національний технічний університет*. 2018. 2 с.
23. Ладунка І.С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємств в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2016. № 5. с. 185–188
24. Юрій Е.О., Руснак Т.В. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних умовах. *Економіка і суспільство*. 2018. № 16. с. 560 – 565.
25. Набатова Ю.О., Черненко О.С. Шляхи та напрями поліпшення фінансової діяльності суб'єкта господарювання. 2018. № 11. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/11_2018/78.pdf (дата звернення 17.02.2025).
26. Економічний аналіз за видами діяльності: Навч. посібник. / Н. А. Волкова, Р. М. Волчек, О. М. Гайдаєнко та ін. Одеса: ОНЕУ, Кримполіграфпапір. 2018. 181 с.
27. Акімова, Л. М., Герман, М. В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Інвестиції: практика та досвід*. 2023. № 17. с. 44-48.
28. Андрєєв В.І. Ефективність фінансових стратегій підприємств. Київ: Видавничий центр "Академія", 2018. 320 с.
29. Мельник С.В. Фінансовий менеджмент: сучасні методи управління підприємствами. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2019. 254 с.
30. Карпенко А.О. Основи фінансової стабільності підприємств. Київ: КНЕУ, 2017. 328 с.
31. Луцький О.П. Управління фінансовою стійкістю підприємства: теорія і практика. Одеса: ОДУ, 2020. 312 с.
32. Головка О.С. Моделі фінансової стійкості підприємств: підвищення ефективності самофінансування. Харків: ХНУ, 2020. 300 с.
33. Павленко Л.М. Стратегії фінансового розвитку підприємств: концепції та методи. Чернівці: ЧНУ, 2019.

34. Шевчук Н.О. Оцінка фінансової ефективності підприємств. Київ: Наукова думка, 2021. 296 с.
35. Мельник І.М. Оптимізація витрат на підприємстві як шлях підвищення ефективності фінансування. Харків: ХДУ, 2020. 185 с.
36. Федорова І.В. Ефективність використання власних та залучених фінансових ресурсів. Київ: КНУ, 2021. 230 с.
37. Волкова І.О. Методи підвищення фінансової ефективності вітчизняних підприємств. Запоріжжя: ЗНТУ, 2019. 210 с.
38. Ковальчук Л.М. Прогнозування фінансових результатів підприємств. Київ: Вища школа, 2020. 320 с.
39. Щербань В.А. Методи економічного прогнозування на підприємстві. Харків: ХНУ, 2019. 272 с.
40. Кириленко А.В. Прогнозування фінансових потоків підприємства. Дніпро: ДНУ, 2021. 210 с.
41. Шевченко Н.А. Прогнозування економічних результатів: теорія та практика. Львів: ЛНУ, 2020. 268 с.
42. Тимошенко М.П. Методи прогнозування та оцінки ефективності фінансових інвестицій. Київ: КНЕУ, 2021. 244 с.
43. Баранов С.М. Прогнозування фінансового стану підприємств в умовах криз. Київ: Наукова думка, 2018. 252 с.
44. Захарова Н.М. Теоретичні аспекти прогнозування економічного ефекту. Харків: ХМУ, 2020. 289 с.
45. Левченко В.А. Методи прогнозування на підприємстві: економічний ефект і його оцінка. Одеса: ОНУ, 2021. 278 с.
46. Остроградський М.М. Прогнозування фінансових результатів та оцінка їх впливу на ефективність підприємства. Київ: Видавництво "Економіка", 2019. 237 с.
47. Жук В.І. Аналіз та прогнозування економічних результатів на підприємствах. Дніпро: ДНУ, 2020. 256 с.

ДОДАТКИ

Додаток І
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку І "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ КОМП'ЮТЕРНО

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**

Територія **ЧЕРНІВЕЦЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання Підприємство об'єднання громадян (релігійної орган

Вид економічної діяльності **Виробництво паперових канцелярських виробів**

Середня кількість працівників **2 137**

Адреса, телефон **провулок Ентузіастів, буд. 5, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ р-н, м. ЧЕРНІВЦІ, ЧЕРНІВЕЦЬКА обл., 58018**

Дата (рік, місяць, день) 2023 01 01
за ЄДРПОУ 03967984
за КАТОТТГ UA73060610010033137
за КОПФГ 180
за КВЕД 17.23

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)

на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	-	-
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	2 393	2 773
первісна вартість	1011	7 198	8 128
знос	1012	4 805	5 355
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 393	2 773
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	4 440	5 194
виробничі запаси	1101	948	2 314
незавершене виробництво	1102	13	174
готова продукція	1103	3 393	2 672
товари	1104	86	34
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векеєли одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	2 122	3 163
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	426	620
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	523	244
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	8	24
готівка	1166	-	1
рахунки в банках	1167	8	23
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	247	347
Усього за розділом II	1195	7 766	9 592
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	10 159	12 365

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	2 410	4 154
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	1 303	1 158
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	3 979	5 178
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	7 692	10 490
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 585	1 367
розрахунками з бюджетом	1620	118	67
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	32	19
розрахунками з оплати праці	1630	484	262
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	97	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	151	160
Усього за розділом III	1695	2 467	1 875
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	10 159	12 365

Керівник

Головний бухгалтер

Сільва

Дмитрівна

Щербан

Ольга Андріївна

Сацлюк Сільва Дмитрівна

Щербан Ольга Андріївна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ
2023 01 01

за СДРІТОУ

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

за

Рік 2022

р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	15 881	15 078
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13 037)	(13 952)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	2 844	1 126
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	5 656	4 628
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(1 411)	(1 922)
Витрати на збут	2150	(504)	(540)
Інші операційні витрати	2180	(4 015)	(3 845)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2 570	-
збиток	2195	(-)	(553)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 371)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	1 199	-
збиток	2295	(-)	(553)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	1 199	-
збиток	2355	(-)	(553)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1 199	(553)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	11 044	11 658
Витрати на оплату праці	2505	5 805	8 076
Відрахування на соціальні заходи	2510	307	428
Амортизація	2515	173	277
Інші операційні витрати	2520	552	506
Разом	2550	17 881	20 945

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Сільва
ДмитрівнаЕП Щербан
Ольга Андріївна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Щербан Ольга Андріївна

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число) **2023 01 14**
за **ДОКУМЕНТ 63564937**

КОДИ

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за **Рік 2022** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	18 023	17 700
Повернення податків і зборів	3005	891	1 420
у тому числі податку на додану вартість	3006	891	1 420
Цільового фінансування	3010	314	269
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	1
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	1 173	1 188
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	1 938	1 833
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(14 999)	(13 959)
Праці	3105	(5 135)	(6 495)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(333)	(429)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 245)	(1 555)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(550)	(170)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	77	-198
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(61)	(33)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-61	-33
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	16	-231
Залишок коштів на початок року	3405	8	239
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	24	8

Керівник

Головний бухгалтер

Сільва
ДмитрівнаЕП Щербан
Ольга Андрівна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Щербан Ольга Андрівна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**
Територія **ЧЕРНІВЕЦЬКА**

Дата (рік, місяць, число) **2023-12-31**
за ЄДРПОУ **03967984**
за КАТОПГ **UA73060610010033137**
за КОПФГ **180**
за КВЕД **17.23**

Організаційно-правова форма господарювання **Підприємство об'єднання громадян (релігійної організації)**
Вид економічної діяльності **Виробництво паперових канцелярських виробів**
Середня кількість працівників **2 121**
Адреса, телефон **провулок Ентузіастів, буд. 5, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ р-н, м. ЧЕРНІВЕЦЬ, ЧЕРНІВЕЦЬКА обл., 58018**

42723

Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "х" у відповідній клітинці):
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2023** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи	1000	-	35
первісна вартість	1001	-	38
накопичена амортизація	1002	-	3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	2 773	2 556
первісна вартість	1011	8 128	8 246
інше	1012	5 355	5 690
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
інше інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції, які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвил	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 773	2 591
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	5 194	7 504
виробничі запаси	1101	2 314	1 947
незавершене виробництво	1102	174	18
готова продукція	1103	2 672	5 530
товари	1104	34	9
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 163	4 185
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	620	593
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	244	294
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	24	153
готівка	1166	1	-
рахунки в банках	1167	23	153
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-

дох незароблених премій	1183	-	-
страхових резервах	1184	-	-
оборотні активи	1190	347	8
Усього за розділом II	1195	9 592	12 737
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	12 365	15 328

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (найовий) капітал	1400	4 154	4 154
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	1 158	1 021
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Перешкодилені прибутки (неспокритий збиток)	1420	5 178	8 398
Несплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	10 490	13 573
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 367	1 128
розрахунками з бюджетом	1620	67	99
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	19	26
розрахунками з оплати праці	1630	262	388
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	49
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	160	65
Усього за розділом III	1695	1 875	1 755
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та і групами вибуття	1700	-	-
У Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	12 365	15 328

Керівник

Сандюк Сільва Дмитрівна

Головний бухгалтер

Щербан Ольга Андріївна *

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС** (найменування)
 Дата (рік, місяць, число) **2024 01 01**
 за СДРГПΟΥ
 Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2023 Р.
 Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

КОДИ
 2024 01 01
 ДОКУМЕНТ ПРИМІНЯЄТЬСЯ

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	25 109	15 881
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(19 263)	(13 037)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:	2090	5 846	2 844
прибуток	2095	(-)	(-)
збиток	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2110	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2111	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2112	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2120	3 873	5 656
Інші операційні доходи	2121	-	-
у тому числі:			
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2122	-	-
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2123	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2130	(2 586)	(1 411)
Адміністративні витрати	2150	(394)	(504)
Витрати на збут	2180	(3 519)	(4 015)
Інші операційні витрати	2181	-	-
у тому числі:			
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2182	-	-
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2190	3 220	2 570
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2195	(-)	(-)
збиток	2200	-	-
Дохід від участі в капіталі	2220	-	-
Інші фінансові доходи	2240	-	-
Інші доходи	2241	-	-
у тому числі:			
дохід від благодійної допомоги	2250	(-)	(-)
Фінансові витрати	2255	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2270	(-)	(1 371)
Інші витрати	2275	-	-
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті			

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 220	1 199
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3 220	1 199
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 220	1 199

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	18 369	11 044
Витрати на оплату праці	2505	8 758	5 805
Відрахування на соціальні заходи	2510	460	307
Амортизація	2515	338	173
Інші операційні витрати	2520	850	552
Разом	2550	28 775	17 881

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Сільва
Дмитрівна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Щербан Ольга Андріївна

Підприємство ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ

2024 01 01

ДОКУМЕНТОВІДПОВІДНО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)

за **Рік 2023** р.

Форма №3 Код за ДКУД **1801004**

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	25 150	18 023
Повернення податків і зборів	3005	3 179	891
у тому числі податку на додану вартість	3006	3 179	891
Цільового фінансування	3010	236	314
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за затишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	1 123	1 173
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 071	1 938
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(21 907)	(14 999)
Праці	3105	(7 364)	(5 135)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(472)	(333)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(1 732)	(1 245)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(155)	(550)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	129	77
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(61)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	-	-
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-61
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	-	-
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	-	-
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	129	16
Залишок коштів на початок року	3405	24	8
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	153	24

Керівник

Сандюк Сільва Дмитрівна

Головний бухгалтер

Щербан Ольга Андріївна

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**

Територія **ЧЕРНІВЕЦЬКА**

Організаційно-правова форма господарювання **Підприємство об'єднання громадян (релігійної організації)**

Вид економічної діяльності **Виробництво паперових канцелярських виробів**

Середня кількість працівників ² **113**

Адреса, телефон **провулок Ентузіастів, буд. 5, ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ р-н, м. ЧЕРНІВІЦІ, ЧЕРНІВЕЦЬКА обл., 58018 42723**

КОДИ
за ЄДРРНОУ 1 UA7306061001003137
за КОПФГ 180
за КВЕД 17.23

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2024** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	35	27
первісна вартість	1001	38	38
накопичена амортизація	1002	3	11
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основні засоби	1010	2 556	2 272
первісна вартість	1011	8 246	8 341
знос	1012	5 690	6 069
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	2 591	2 299
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7 504	8 927
виробничі запаси	1101	1 947	2 242
незавершене виробництво	1102	18	41
готова продукція	1103	5 530	6 625
товари	1104	9	19
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	4 185	5 387
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	593	798
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	294	306
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	153	413
готівка	1166	-	5
рахунки в банках	1167	153	408
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частина перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-

резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-
інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	8	32
Усього за розділом II	1195	12 737	15 863
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	15 328	18 162

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4 154	4 154
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	-
Додатковий капітал	1410	1 021	869
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8 398	10 605
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	13 573	15 628
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	1 128	1 711
розрахунками з бюджетом	1620	99	128
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	26	26
розрахунками з оплати праці	1630	388	418
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	49	55
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	65	196
Усього за розділом III	1695	1 755	2 534
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	15 328	18 162

Керівник

Сільва
Дмитрієна
ЕП Шербан
Ольга
Андріївна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Головний бухгалтер

Шербан Ольга Андріївна

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

² Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС** (найменування) за ЄДРПОУ **03967984** Дата (рік, місяць, число) **2025 01 01**

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) **ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО**

за **Рік 2024** р. Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	25 084	25 109
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестрахування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(20 754)	(19 263)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	4 330	5 846
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	6 770	3 873
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(3 816)	(2 586)
Витрати на збут	2150	(271)	(394)
Інші операційні витрати	2180	(4 806)	(3 519)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	2 207	3 220
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	-	-
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(-)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	2 207	3 220
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	2 207	3 220
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	2 207	3 220

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	17 907	18 369
Витрати на оплату праці	2505	10 575	8 758
Відрахування на соціальні заходи	2510	560	460
Амортизація	2515	422	338
Інші операційні витрати	2520	1 320	850
Разом	2550	30 784	28 775

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Сільва
Дмитрієвна
Е.П. Щербан
Ольга
Андріївна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Головний бухгалтер

Щербан Ольга Андріївна

Підприємство **ЧЕРНІВЕЦЬКЕ УЧБОВО-ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ УТОС**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ
2025 | 01 | 01

за період
ДОКУМЕНТ ПРОВІРЯНО

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за **Рік 2024** р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	28 014	25 150
Повернення податків і зборів	3005	2 034	3 179
у тому числі податку на додану вартість	3006	2 034	3 179
Цільового фінансування	3010	305	236
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	-	-
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	-	-
Надходження від операційної оренди	3040	908	1 123
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	2 621	2 071
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(21 170)	(21 907)
Праці	3105	(8 937)	(7 364)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(567)	(472)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2 160)	(1 732)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(-)	(-)
Витрачання на оплату авансів	3135	(-)	(-)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(788)	(155)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	260	129
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	-	-
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	-

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(-)	(-)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(-)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(-)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-	-
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	-	-
Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	-	-
Сплату дивідендів	3355	(-)	(-)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(-)	(-)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-	-
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	260	129
Залишок коштів на початок року	3405	153	24
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	-	-
Залишок коштів на кінець року	3415	413	153

Керівник

Сільва
Дмитрівна

Сандюк Сільва Дмитрівна

Головний бухгалтер

ЕП Щербан
Ольга
Андріївна

Щербан Ольга Андріївна